

Briuselis, 2021 m. lapkričio 29 d.
(OR. en)

14382/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0385 (COD)

EF 370
ECOFIN 1172
CODEC 1550
IA 191

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. lapkričio 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 727 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl nuostatų, susijusių su rinkos duomenų skaidrumo didinimu, kliūčių konsoliduotai informacinei juostai atsirasti šalinimu, prekybos pareigų optimizavimu ir draudimu gauti užmokestį už klientų pavedimų persiuntimą, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 600/2014

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 727 final.

Pridedama: COM(2021) 727 final

Briuselis, 2021 11 25
COM(2021) 727 final

2021/0385 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl nuostatų, susijusių su rinkos duomenų skaidrumo didinimu, kliūčių konsoliduotai informacinei juostai atsirasti šalinimu, prekybos pareigų optimizavimu ir draudimu gauti užmokestį už klientų pavedimų persiuntimą, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 600/2014

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2021) 573 final} - {SWD(2021) 346 final} - {SWD(2021) 347 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

Ši iniciatyva yra viena iš priemonių, kuriomis įgyvendinama kapitalo rinkų sąjunga (KRS). Ja siekiama suteikti daugiau galių investuotojams, visų pirma mažesniems ir neprofesionaliesiems investuotojams¹, suteikiant jiems paprastesnę prieigą prie rinkos duomenų, būtinų, kad būtų galima investuoti į akcijas ar obligacijas, ir didinant ES rinkos infrastruktūrų patikimumą. Tai taip pat padės padidinti rinkos likvidumą, o dėl to įmonėms bus lengviau gauti finansavimą iš kapitalo rinkų. Siekdama įgyvendinti savo tikslą skatinti tikrą ir veiksmingą bendrąją prekybos rinką, Komisija nustatė tris prioritetines peržiūros sritis: didinti rinkos duomenų skaidrumą ir prieinamumą, gerinti vienodų sąlygų vykdymo vietoms užtikrinimą ir užtikrinti, kad ES rinkos infrastruktūros galėtų išlikti konkurencingos tarptautiniu lygmeniu. Kartu su šia iniciatyva pateikiamas pasiūlymas iš dalies pakeisti Direktyvą 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų (FPRD) ir ji įtraukta į Komisijos 2020 m. darbo programą.

2021 m. sausio 19 d. komunikate „Europos ekonomikos ir finansų sistemos atvirumo, tvirtumo ir atsparumo didinimas“² Europos Komisija patvirtino ketinimą Finansinių priemonių rinkų direktyvos (FPRD II) ir Finansinių priemonių rinkų reglamento (FPRR) sistemos peržiūros metu patobulinti, supaprastinti ir geriau suderinti kapitalo rinkų skaidrumą. Atsižvelgdama į platesnes pastangas, kuriomis siekiama stiprinti tarptautinį euro vaidmenį, Komisija paskelbė, kad, siekiant padidinti antrinės prekybos³ eurais išreikštomis skolos priemonėmis likvidumą, tokia reforma apims konsoliduotos informacinės juostos, visų pirma susijusios su įmonių obligacijų emisijomis, parengimą ir įgyvendinimą.

2020 m. Kapitalo rinkų sąjungos (KRS) veiksmų plane⁴ Komisija paskelbė, kad dėl konsoliduotos informacinės juostos parengimo iki 2021 m. pabaigos ji pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo *būtų sukurta centralizuota duomenų bazė*, kuri padėtų susidaryti visapusišką su nuosavu kapitalu ir į nuosavą kapitalą panašiomis finansinėmis priemonėmis susijusių rinkos duomenų, t. y. vertybinių popierių, kuriais prekiaujama daugelyje prekybos vietų visoje Sąjungoje, kainas ir apimtį, vaizdą. Šios centralizuotos duomenų bazės, dar vadinamos konsoliduota informacine juosta⁵, tikslas būtų „padidinti bendrą kainų skaidrumą visose prekybos vietose“.

- **Problemos, kurias šiuo pasiūlymu ketinama spręsti**

Šiuo pasiūlymu siekiama mažinti likvidumo ir sandorių įvykdymo riziką. Pirmoji atitinka riziką, kad rinka nėra pakankamai gili (t. y. nėra pakankamai pirkėjų ir pardavėjų, norinčių

¹ Neprofesionalieji investuotojai – įvairiausi investuotojai, kurie nėra profesionalieji investuotojai.

² https://ec.europa.eu/info/publications/210119-economic-financial-system-communication_en.

³ Antrinė prekyba – kapitalo rinkos veikla, vykdoma po finansinės priemonės išleidimo. Išleidimas gali būti, pavyzdžiui, pirminis viešas akcijų siūlymas.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=COM:2020:590:FIN>.

⁵ Konsoliduotos informacinės juostos koncepcija atsirado JAV akcijų rinkose XX a. 8-ojo dešimtmečio pabaigoje. Kaip duomenų saugojimo ir registravimo priemonė naudojama magnetinė juosta. Šiuo metu magnetinė juosta vis dar naudojama ilgalaikio duomenų saugojimo (atsarginių kopijų laikymo ir archyvavimo) tikslais, tačiau 8-ajame dešimtmetyje tai buvo pagrindinė laikmena.

prekiauti), o antroji – nepajėgumą įvykdyti sandorį už kainą, neviršijančią nustatytos ribos, arba per tam tikrą laikotarpį. Abiejų rūšių riziką lemia tai, kad trūksta teisingos ir laiku prieinamos informacijos apie vertybinių popierių, kuriais prekiaujama, kainas ir galimą prekybos apimtį, taip pat rizika, kad nepakankamas skaidrumas paveiks prekybos akcijomis aplinką ir ES, kaip finansų centro, konkurencingumą.

Kaip nurodyta konsultantų „Market Structure Partners“ (MSP) tyrime dėl ES konsoliduotos informacinės juostos sukūrimo⁶, likvidumo rizika kyla dėl poreikio naršyti susiskaidžiusiose sandorių vykdymo rinkose Sąjungoje, kad būtų galima nustatyti pirkimo ir pardavimo interesus visam sandoriui įvykdyti. Jei nėra visapusiško visų turimų likvidumo fondų vaizdo, kai kurie investuotojai gali neturėti galimybių įvykdyti visus sandorius arba gali vykdyti sandorius tik iš dalies arba už mažiau patrauklią kainą. Netobulo rinkos skaidrumo ekonomines sąnaudas galima įvertinti ir pagal įgyvendinimo trūkumus (t. y. sandoriai vykdomi už kainas, kurios neatspindi geriausio prieinamo pardavimo arba pirkimo pasiūlymo), ir pagal neišnaudotas prekybos ir investavimo galimybes. Šios sąnaudos prieštarauja kapitalo rinkų sąjungos tikslams – užtikrinti gerai veikiančias, likvidžias ir integruotas kapitalo rinkas.

Rinkos susiskaidymo, ypač peržengiančio valstybių sienas, poveikį ypač junta mažesni turto valdytojai ir mažesni bankai. Šie rinkos dalyviai neturi tokių pačių galimybių gauti informaciją apie rinkos duomenis įvairiose prekybos vietose, kokias turi profesionalūs rinkos dalyviai, pvz., dideli perkančiosios šalies (angl. *sell-side*) investiciniai bankai arba elektroninės rinkos formuotojai. Dėl rinkos informacijos trūkumo kyla rizika, kad bus priimti netinkami investiciniai sprendimai, kurių būtų galima išvengti turint išsamų rinkos vaizdą.

Turto valdytojų, apklaustų atliekant MSP tyrimą, vertinimu, **akcijų rinkose** metinės išlaidos, patiriamos neturint išsamaus ir tikslaus rinkos duomenų vaizdo (apibrėžiamo kaip atotrūkis), sudaro nuo 0 iki 1,0 bazinio punkto jų metinės prekybos vertės. Kai kurie apklaustieji metines išlaidas įvertino kaip dar didesnes – daugiau kaip 5,0 baziniai punktai. MSP tyrimo respondentai netobulo rinkos vaizdo išlaidas vertina skirtingai. Kuo didesnė įmonė ir kuo daugiau išteklių duomenims surinkti ir išvalyti ji turi, tuo mažesnis gali būti šis įvertis. Šiuos įverčius taikant metinei prekybos Europos nuosavybės vertybiniais popieriais vertei, bendros išlaidos, susijusios su tikslaus akcijų rinkų vaizdo neturėjimu, gali siekti 10,6 mlrd. EUR per metus, o beveik trečdalis respondentų nurodė, kad išlaidos sudaro 0,5–1 mlrd. EUR per metus⁷.

Turto valdytojų vertinimu, **obligacijų rinkose** dėl konsoliduotų ir tikslų rinkos duomenų vaizdo trūkumo jų metinės prekybos strategijos išlaidos baziniais punktais svyruoja nuo 0 iki 5 bazinių punktų⁸.

Likvidumo ir sandorių įvykdymo rizika taip pat paplitusi išvestinių finansinių priemonių, kuriomis neprekiuojama prekybos vietose, rinkose (vadinamosiose nebiržinėse rinkose). Ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos yra prekiautojų rinkos, kuriose didieji tarptautiniai bankai savo klientams siūlo individualias sutartis, pvz., dėl pozicijos prisiėmimo siekiant apsaugoti nuo būsimų kainų pasikeitimų (apsidraudimo). Ne biržos sandorių rinkose

⁶ Europos Komisijos užsakytas MSP tyrimas (2020) „The study on the creation of an EU consolidated tape“: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/82763219-1cbe-11eb-b57e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-169654830>.

⁷ MSP tyrimas, 14 pav., p. 42.

⁸ MSP tyrimas, 15 pav., p. 43.

poprekybinis skaidrumas yra labai menkas. Iš 2020 m. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (EVPRI) metinės statistinės ataskaitos⁹ matyti, kad ne biržos išvestinės finansinės priemonės vis dar sudaro 85 % išvestinių finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama Sąjungoje, nominaliosios vertės (likusiomis 15 % prekiaujama biržoje). Kadangi šiuo metu nėra konsoliduoto viešo ne biržos išvestinių finansinių priemonių kainų vaizdo, didelė ne biržos sandorių procentinė dalis prisideda prie šių išvestinių finansinių priemonių kainų neskaidrumo ir dėl to atsiranda informacijos asimetrija, kuri visų pirma kenkia mažesniems rinkos dalyviams.

Neturint konsoliduotų rinkos duomenų taip pat užkertamas kelias tiksliam portfelių vertinimui ir mažėja visų turto klasių indeksų tikslumas (Europos nuosavo kapitalo priemonių, obligacijų ir išvestinių finansinių priemonių lyginamieji indeksai yra mažiau patikimi). Tai, kad daugelis investicijų indeksų siejami daugiausia su didelės kapitalizacijos biržinėmis bendrovėmis (pvz., „DJ 100“, „S&P 500“, „STOXX 600“), rodo, kad dauguma investuotojų teikia pirmenybę didelės kapitalizacijos įmonių akcijoms. Dėl informacijos neefektyvumo yra mažiau indeksų, kurie apima mažesnės kapitalizacijos įmones, ir dėl to mažesnės kapitalizacijos emitentų kapitalui tenka mažiau indekso veikiamų lėšų (pvz., naudojant biržinius fondus, kurie seka mažos arba vidutinės kapitalizacijos indeksą).

Prekybos akcijomis aplinkos disbalansas: dar vienas siūlomos reformos veiksnys – poreikis užtikrinti, kad prekyba akcijomis ES prekybos vietose, užtikrinančiose ikiprekybinį skaidrumą, apytikriai atitiktų kituose tarptautiniuose finansų centruose stebimus dydžius. Vertybinių popierių biržos teigia, kad jų užimamos vertybinių popierių prekybos rinkos dalies sumažėjimas kenkia Sąjungos kapitalo rinkų plėtrai, nes tik biržos ir daugiašalės prekybos sistemos (DPS) užtikrina visišką pirkimo ir pardavimo kainų (ikiprekybinių duomenų) ir užbaigtų sandorių (poprekybinių duomenų) skaidrumą ir prisideda prie kainodaros. Kita vertus, bankai ir investicinės įmonės teigia, kad ikiprekybinį skaidrumą užtikrinančios platformos rinkos dalį ES išlaikė ir net padidino. Pripažįstama, kad svarbu išlaikyti pusiausvyrą tarp tradicinių vertybinių popierių biržų, alternatyvių prekybos platformų, investicinių bankų ir kitų prekybos sistemas teikiančių subjektų. Todėl peržiūra apims pakeitimus, kuriais siekiama išlaikyti šią pusiausvyrą.

ES finansų rinkų konkurencingumas: dėl tam tikrų dabartinės reguliavimo sistemos nuostatų rinkos dalyviams kyla teisinis netikrumas. Teisėkūros institucijos dėl įvairių priežasčių kelis kartus sustabdė atviros prieigos nuostatų taikymą biržinėms išvestinėms finansinėms priemonėms. Komisija mano, kad siekiant skatinti konkurenciją, inovacijas ir biržinių išvestinių finansinių priemonių plėtojimą ES ir toliau stiprinti tarpuskaitos pajėgumus ES, šias nuostatas būtina panaikinti. Tai taip pat atspindės ilgalaikę tarptautinę prekybos šių rūšių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir jų tarpuskaitos vertikalios integracijos tendenciją. Ši tendencija grindžiama tuo, kad biržinių išvestinių finansinių priemonių inovacijoms atviros prieigos pareiga nėra naudinga, nes šia taisykle panaikinamos paskatos taikyti naujas biržinių išvestinių finansinių priemonių sutartis, jei konkurentai neturi daryti išankstinių investicijų. Be to, biržos nebebūtų įpareigosotos sutikti, kad jų poprekybines operacijas vykdytų nesusiję tarpuskaitos namai. Šiuo pasiūlymu taip pat būtų patikslintas prekybos akcijomis pareigos perimetras, kad jis aiškiai apimtų tik ES ISIN. Be to, pasiūlymu būtų numatyta galimybė sustabdyti prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigos taikymą tam tikroms investicinėms įmonėms, kurioms būtų taikomos sutampančios pareigos, kai jos sąveikauja su ne ES sandorio šalimis ne ES platformose.

⁹ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-1355_mifid_asr.pdf

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Iniciatyva yra grindžiama esamomis taisyklėmis, kuriomis reglamentuojamas dalyvavimas Europos Sąjungos kapitalo rinkose, ir kartu jas tobulina. 2007 m. **FPRD I**¹⁰ nustatyta konkurencija prekybos akcijomis rinkoje. Vėlesnėmis FPRD redakcijomis konkurencija išplėsta prekybai tokiomis ne nuosavo kapitalo turto klasių priemonėmis, kaip obligacijos ir išvestinės finansinės priemonės. Todėl brokeris arba investuotojas, norėdamas įvykdyti turto pirkimo ar pardavimo pavedimą, gali rinktis skirtingas prekybos vietas, pvz., reguliuojamas rinkas, daugiašales prekybos sistemas (DPS), neviešas anonimines prekybos vietas¹¹ ir sistemingai sandorius savo viduje sudarančius tarpininkus.

Nuo FPRD I taikymo pradžios bendras daugiašalių prekybos vietų ir sistemingai sandorius savo viduje sudarančių tarpininkų skaičius pagal visas turto klases EEE išaugo 344 ir iš viso yra 476¹². Kiekviena prekybos vieta skelbia atskiras rinkos duomenų ataskaitas. Netrukus po FPRD I įgyvendinimo aktualus tapo rinkos duomenų susiskaidymo ir rinkos duomenų monopolijų¹³, visų pirma akcijų rinkose, klausimas.

Nuo 2018 m. sausio 3 d. taikomu **FPRR**¹⁴ pripažįstama skaidrumo ir rinkos duomenų konsolidavimo nauda investuotojų bendruomenei.

Siekiant išlaikyti tinkamai subalansuotą prekybos aplinką, būtų naudinga pakoreguoti skaidrumo taisykles, kuriomis reglamentuojama prekyba biržose, taip pat alternatyviose platformose arba per sistemingai sandorius savo viduje sudarančius tarpininkus (investicinius bankus ir rinkos formuotojus). Laikoma, kad tam tikros skaidrumo taisyklių išimtys (vadinamasis „pareigų netaikymas“) lemia tai, kad kainų skaidrumą užtikrinančiose prekybos vietose vykdoma santykinai nedidelė prekybos akcijomis procentinė dalis. Dabartiniame reglamente jau nustatytos taisyklės, kuriomis siekiama apriboti dažniausiai pasitaikantį skaidrumo pareigų netaikymą. Tokiomis taisyklėmis, kaip apimties dviguba viršutinė riba, siekiama nustatyti viršutinę akcijų kiekio, kuriuo rinkos dalyviai gali prekiauti netaikydami skaidrumo pareigų, ribą. Paaiškėjo, kad be to, kad reguliavimo institucijoms reikia daug išteklių tokioms nuostatomis administruoti, jos yra nelanksčios ir kolektyviai lemia nereikalingą akcijų rinkų veikimo sudėtingumą. Todėl atliekant peržiūrą planuojama racionalizuoti sudėtingą skaidrumo pareigų netaikymo ir apimties dvigubos viršutinės ribos sąveiką.

Be to, kalbant apie duomenų konsolidavimą, į FPRR jau įtraukta konsoliduotos informacinės juostos teikėjo (KIJT) sąvoka¹⁵. Tuo siekiama, kad biržos ir alternatyvios prekybos vietos

¹⁰ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 4 30, p. 1).

¹¹ Neviešos anoniminės prekybos vietos yra DPS arba reguliuojamos rinkos (specialios jų dalys), kurioms, pasinaudojus teise netaikyti ikiprekybinio skaidrumo pareigų, ikiprekybinio skaidrumo reikalavimai netaikomi.

¹² Duomenys pagrįsti 2021 m. EVPRI tvarkomo FPRD subjektų registro duomenimis. Pagrindinių turto klasių rinkos vaizdas pateiktas 4 priede.

¹³ *Copenhagen Economics* (2018), *Pricing of market data*.

¹⁴ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

¹⁵ Nuostatos dėl KIJT iš pradžių buvo įtrauktos į FPRD II, tačiau pakeistos FPRR, kurio pakeitimai įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

siųstų tikralaikius duomenų srautus akredituotam KIJT. Šis KIJT tą pačią informaciją viešai skelbtų už pagrįstą kainą, naudodamas identiškus duomenų žymenis ir formatus.

Dabartinės taisyklės dėl KIJ grindžiamos privačių subjektų (konkuruojančių konsoliduotojų), kurie konsoliduoja rinkos duomenis, gautus iš įvairių vykdymo vietų, veikla. Remiantis FPRR nuostatomis, gali būti keli konkuruojantys KIJT, tačiau taip pat galima turėti vieną KIJT, jei kelių teikėjų neatsiranda. Iki šiol dėl įvairių priežasčių to neįvyko.

Siūloma FPRR reforma siekiama pašalinti priežastis, dėl kurių KIJT neatsirado. Ja iš dalies keičiamos FPRR nuostatos dėl KIJ, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos atsirasti po vieną KIJT kiekvienai turto klasei (akcijoms, biržiniams fondams, obligacijoms ir išvestinėms finansinėms priemonėms).

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Europos Sąjungos finansinių paslaugų politika skatinamas skaidrumas ir konkurencija. Šie politikos tikslai apima ir pagrindinius rinkos duomenis. Įgyvendindama kapitalo rinkų sąjungos (KRS) veiksmų planą Sąjunga siekia sukurti integruotą ES prekybos rinkų vaizdą. Naudojant konsoliduotą informacinę juostą bus teikiami konsoliduoti duomenys apie vertybinių popierių, kuriais prekiaujama ES, kainas ir kieki, taip padidinant bendrą kainų skaidrumą visose prekybos vietose. Ji taip pat suteiks investuotojams galimybę susipažinti su kur kas geresne rinkos informacija visos Europos lygmeniu.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Dalyvavimo Europos kapitalo rinkose taisyklių sąvadas yra FPRD ir FPRR sistema. Ją sudaro Direktyva 2014/65/ES (FPRD II) ir Reglamentas (ES) Nr. 600/2014 (FPRR). Teisinis FPRR priėmimo pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnis. Pasiūlymu siekiama iš dalies pakeičiant galiojančias FPRR rinkos duomenų taisykles pagerinti rinkos duomenų kokybę ir konsolidavimą. Todėl siūlomai reformai taip pat turėtų būti taikomas tas pats teisinis pagrindas.

Visų pirma pagal SESV 114 straipsnį Europos Parlamentui ir Tarybai suteikiama kompetencija priimti priemones valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis, skirtoms vidaus rinkos sukūrimui ir veikimui, suderinti. SESV 114 straipsniu ES leidžiama imtis priemonių, kuriomis siekiama ne tik pašalinti dabartines naudojimosi pagrindinėmis laisvėmis kliūtis, bet ir užkirsti kelią tokių kliūčių, jeigu jas galima pakankamai konkrečiai numatyti, atsiradimui, įskaitant kliūtis, kuriomis trukdoma ekonominės veiklos vykdytojams, įskaitant investuotojus, visapusiškai pasinaudoti vidaus rinkos teikiamais privalumais. Taigi SESV 114 straipsnis yra tinkamas teisinis pagrindas siekiant pašalinti duomenų konsolidavimo kliūtis, kylančias dėl: 1) rinkos duomenų šaltinių susiskaidymo; 2) rinkos duomenų teikimo standartų neaiškumo ir 3) rinkos duomenų licencijavimo schemų sudėtingumo. Tai pagrindiniai veiksniai, užkertantys kelią konsoliduotam prekybos likvidumo visoje Sąjungoje vaizdai susidaryti.

Konkrečiau, jei ir toliau nebūtų centralizuotos duomenų bazės, kurioje būtų pateikiami vertybinių popierių, kuriais prekiaujama ES prekybos vietose, rinkos duomenys, tai trukdytų ES investuotojams, išskyrus itin profesionalius, susidaryti konsoliduotą geriausių investavimo

galimybių vaizdą. Taip būtų išlaikyta dabartinė informacijos asimetrija, dėl kurios investuotojai negali visapusiškai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiama nauda. Todėl laikytina, kad SESV 114 straipsnio taikymas yra tinkamiausias teisinis pagrindas siekiant visapusiškai ir vienodai spręsti šias problemas ir išvengti rinkos susiskaidymo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Laikantis SESV 5 straipsnio 3 dalies dėl subsidiarumo principo, ES lygmens veiksmų turėtų būti imamasi tik tada, kai tikslų valstybės narės vienos negali deramai pasiekti ir todėl dėl pasiūlytų veiksmų masto ar poveikio jų geriau siekti Sąjungos lygmeniu.

Prekybos įvairių klasių finansinėmis priemonėmis rinkos yra išsidėsčiusios visoje Sąjungoje. Norint konsoliduoti šių prekybos vietų skelbiamus rinkos duomenis reikia taisyklių sąvado, kuris būtų taikomas visoje Sąjungoje. Pavienių valstybių narių veiksmais nebūtų veiksmingai sprendžiamas poreikio konsoliduoti rinkos duomenis visoje Sąjungoje klausimas. Valstybės narės, priimdamos nacionalinės teisės aktus, galėtų bandyti suderinti rinkos duomenų teikimo standartus ir licencijavimo sąlygas rinkos duomenų konsoliduotojui. Nacionalinėmis iniciatyvomis negali būti sprendžiamos problemos, kylančios dėl rinkos duomenų susiskaidymo visoje Sąjungoje.

Skirtingos valstybės narės gali priimti skirtingus standartus arba pasirinkti skirtingas licencijavimo schemas, taikomus rinkos duomenų konsoliduotojui. Kai kurios valstybės narės gali visai nesiimti jokių veiksmų. Kadangi rinkos duomenys turi būti konsoliduojami visoje Sąjungoje, veiksmingiau ir efektyviau informacijos teikimo standartų ir duomenų licencijavimo sąlygų, būtinų konsoliduotam visų prekybos rinkų vaizdai, klausimą spręsti Sąjungos lygmeniu. Duomenų teikimo ir licencijavimo sąlygų standartizavimas būtų taikomas tik konsoliduotos informacinės juostos teikėjui teikiamiems rinkos duomenims. Pavyzdžiui, rinkos duomenų licencijoms, nesusijusioms su konsoliduotos informacinės juostos rengimu, siūlomos taisyklės nebūtų taikomos.

- **Proporcingumo principas**

Siūlomu rinkos duomenų standartų ir licencijavimo sąlygų, taikomų teikiant rinkos duomenis konsoliduotos informacinės juostos teikėjams, suderinimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti. Nacionalinių taisyklių, susijusių su šiame pasiūlyme numatytais priemonėmis, įvairovė neleistų pasiekti nurodytų rinkos duomenų konsolidavimo tikslų, kad ši informacija būtų prieinama platesnei rinkos dalyvių grupei. Norint išspręsti rinkos duomenų kokybės problemas ir sumažinti rinkos duomenų licencijavimo sudėtingumą reikia, kaip siūloma, suderinti rinkos duomenų teikimą ir privalomai taikyti šiuos informacijos teikimo standartus, kad konsoliduotos informacinės juostos teikėjui būtų teikiami rinkos duomenys.

- **Priemonės pasirinkimas**

FPRR dalinis pakeitimas yra tinkamiausia teisinė priemonė problemoms, kylančioms dėl to, kad nėra konsoliduoto pagrindinių rinkos duomenų visose ES rinkose vaizdo, spręsti, nes taip sudaromos sąlygos iš dalies pakeisti tam tikras FPRR nuostatas ir pridėti naujų konkrečių reikalavimų. Pasirinkus reglamento, kuris yra tiesiogiai taikomas ir todėl nacionalinės teisės aktų nebūtina priimti, formą, bus apribotos galimybės kompetentingoms institucijoms imtis skirtingų nacionalinių priemonių ir visoje ES bus užtikrintas nuoseklus požiūris bei didesnis teisinis tikrumas (pvz., dėl privalomo pagrindinių rinkos duomenų teikimo iš skirtingų valstybių narių biržų).

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

2018 m. sausio mėn. pradėtos taikyti FPRD ir FPRR taisyklės, o 2020 m. vasario–gegužės mėn. Komisija surengė pirmąsias konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis (žr. toliau). Per jas paaiškėjo, kad dauguma investuotojų, nusprenddami investuoti į Sąjungos kapitalo rinkas, neturi išsamios informacijos apie finansinių priemonių kainas ir galimą apimtį (t. y. likvidumą).

Konsultacijos parodė, kad taikant FPRD I ir FPRD bei FPRR atsiradę atskirų biržų (nuosavybiniai) rinkos duomenų produktai neduoda konsoliduoto visų prekybos rinkų vaizdo. Šiuose nuosavybiniuose duomenų srautuose nerodomas likvidumas, prieinamas alternatyviose rinkose (DPS / OPS) ir per investicinius bankus, kurie prekiauja finansinėmis priemonėmis savo sąskaita (sistemiškai sandorius savo viduje sudarančius tarpininkus). Dėl to atsiranda didelių informacijos trukdžių, nes šių alternatyvių platformų prekybos apimtis gali sudaryti iki 50 % prekybos apimtį bet kurią konkrečią prekybos dieną.

Vertybinių popierių brokeriai ir finansų makleriai yra atsakingi už optimalų įvykdymą, o tai reiškia, kad sudaromas palankiausias kainos atžvilgiu sandoris ir užtikrinamos mažiausios bendros tiesioginės ir netiesioginės išlaidos¹⁶ investuotojams. Optimalus įvykdymas reiškia, kad brokeriai turi parodyti savo klientams kainas, už kurias jie pirkė ir pardavė finansines priemones, palyginti su įvairiose biržose ir alternatyviose prekybos vietose sandorio vykdymo metu buvusiomis kainomis ir apimtimi. Konsoliduoto visų prekybos rinkų vaizdo neturėjimas yra problema, kai finansine priemone prekiaujama ne vienoje, bet keliuose konkuruojančiose prekybos vietose. Investuotojas turi ir toliau turėti turėti galimybę rinktis iš konkuruojančių prekybos vietų, tačiau šiuo metu jis turi remtis rinkos duomenimis, kurie apima tik atskiras prekybos vietas. Todėl investuotojai neturi pakankamos prieigos prie konsoliduotų ir palyginamų rinkos duomenų ir negali palyginti, ar alternatyvioje platformoje jiems būtų sudarytos geresnės įvykdymo sąlygos. Todėl jie negali reikalauti savo vertybinių popierių **brokerių ir finansų maklerių atskaitomybės** už konkretaus prekybos pavedimo optimalaus įvykdymo užtikrinimą.

Konsultacijos taip pat atskleidė didelių problemų, susijusių su rinkos duomenų pirkimo iš įvairių duomenų šaltinių išlaidomis. Rinkos duomenų gavimo iš duomenų teikėjų (prisijungimo ir licencijos gavimo) išlaidos šiuo metu sudaro maždaug du trečdalius bendrų rinkos duomenų rinkimo išlaidų. Dėl šios priežasties duomenų pardavėjai, kurie pateikia šiuos duomenis naudotojams, linkę susiaurinti šaltinių, iš kurių jie renka ir siūlo duomenis, pasirinkimą. Todėl investuotojai neturi likvidumo visose prekybos rinkose išsamaus vaizdo, o daugumai investuotojų susidaryti išsamesnį vaizdą yra per brangu.

Nuo 2019 m. pabaigos iki 2021 m. EVPRI nuodugniai analizavo FPRD ir FPRR sistemą, daugiausia dėmesio skirdama klausimams, sprendžiamiems FPRD 90 straipsnio ir FPRR 52 straipsnio peržiūros nuostatose, ir paskelbė peržiūros ataskaitas, kuriose pateiktos rekomendacijos dėl teisinės sistemos pakeitimų¹⁷. Šiose peržiūros ataskaitose remtasi

¹⁶ Tiesioginės išlaidos yra susijusios su sandorio vykdymo išlaidomis (visų pirma su brokerio komisiniais ir prekybos vietos mokesčiais), o netiesioginės išlaidos yra susijusios su sandorio poveikiu likvidumui.

¹⁷ EVPRI paskelbė šias peržiūros ataskaitas:

- „MiFID II/MiFIR Review Report No. 1 On the development in prices for pre- and post-trade data and on the consolidated tape for equity instruments“:

plačiomis viešomis konsultacijomis ir pateiktos išsamios rekomendacijos, susijusios su rinkos struktūros klausimais ir visų pirma su dabartine skaidrumo tvarka.

Visų pirma FPRD II ir FPRR peržiūros ataskaitoje Nr. 1¹⁸ EVPRI nustatė, kad dėl rinkos duomenų šaltinių susiskaidymo didėja priklausomybė nuo daugelio, konkrečiai prekybos vietai būdingų, nuosavybinių duomenų srautų, kurie apima tik dalinį esamo prekybos likvidumo vaizdą. Dėl nuosavybinių rinkos duomenų licencijavimo sudėtingumo, taip pat jų naudojimo apribojimų administravimo sudėtingumo sunku patikrinti, ar visi rinkos duomenų šaltiniai sąžiningai, teisingai ir laiku suteikia prieigą prie savo rinkos duomenų. Dėl to, kad atskirų prekybos vietų prekybos duomenys yra unikalūs ir nepakeičiami, duomenų licencijavimo susitarimai tapo vis išsamesni ir sunkiau įgyvendinami. Todėl rinkos duomenis gaunančioms įmonėms labai sudėtinga valdyti nuolatinius savo licencijavimo susitarimų skirtumus, o dėl to atsiranda veiklos išlaidų ir rizika; joms taip pat dažnai tenka turimų licencijų sudėtingų auditų, kuriuos duomenų teikėjai jiems primeta taikydami *ex post* mokesčius, išlaidos.

Atsižvelgiant į nevienalytę rinkos duomenų kainodaros politiką visoje bendrojoje rinkoje, rinkos duomenų konsoliduotojui sunku sąžiningai, teisingai ir laiku gauti prieigą prie nuosavybinių rinkos duomenų srautų. Ataskaitoje dėl konsoliduotos informacinės juostos EVPRI laikėsi nuomonės, kad dabartinės FPRD II taisyklės neįpareigoja prekybos vietų ir patvirtintų skelbimo subjektų (PSS) rinkos duomenų konsoliduotai informacinei juostai pateikti sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis. Todėl EVPRI siūlo iš prekybos vietų ir PSS reikalauti pateikti duomenis konsoliduotai informacinei juostai: i) arba prašant prekybos vietų ir PSS pateikti duomenis konsoliduotai informacinei juostai, ii) arba išdėstant duomenų teikimo konsoliduotai informacinei juostai kainos (ir naudojimo sąlygų) nustatymo kriterijus.

EVPRI teigimu, FPRD ir FPRR nepavyko pasiekti savo tikslo užtikrinti daugiau aiškumo dėl nuosavybinių rinkos duomenų licencijavimo ir kainodaros. Nuo 2017 m. rinkos duomenų, visų pirma duomenų, kurių paklausa didelė, pvz., nerodomų duomenų, kainos didėjo. Vienos verslo asociacijos vertinimu, bendros duomenų išlaidos hipotetinei mažai pagrindinei prekybos įmonei, turinčiai prieigą prie įvairių prekybos vietų, padidėjo 27 %, nuo 917 000 EUR 2016 m. iki 1,16 mln. EUR 2019 m.¹⁹ Be to, EVPRI rekomenduoja, kad konsoliduotos informacinės juostos teikėjas dalytųsi savo pajamomis su duomenis teikiančiais subjektais ir pateiktų juostą beveik tikroju laiku, kiek tai techniškai įmanoma.

[mifid ii mifir review report no 1 on prices for market data and the equity ct.pdf \(europa.eu\)](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-2682_mifidii_mifir_report_on_transparency_equity_dvc_tos.pdf)

- „MiFID II/MiFIR Review Report on the transparency regime for equity and equity-like instruments, the double volume cap mechanism and the trading obligations for shares“: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-2682_mifidii_mifir_report_on_transparency_equity_dvc_tos.pdf
- „MiFIR report on systematic internalisers in non-equity instruments“: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-2756_mifidii_mifir_report_on_systematic_internalisers.pdf
- „MiFID II/MiFIR Review Report on the transparency regime for non-equity instruments and the trading obligation for derivatives“: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-156-3329_mifid_ii_mifir_review_report_on_the_transparency_regime_for_non-equity_instruments.pdf

¹⁸ EVPRI ataskaita „MiFID II/MiFIR Review Report No. 1 on the development in prices for pre- and post-trade data and on the consolidated tape for equity instruments“.

¹⁹ EVPRI ataskaita „MiFID II/MiFIR Review Report No. 1 on the development in prices for pre- and post-trade data and on the consolidated tape for equity instruments“, p. 17.

FPRD II ir FPRR peržiūros ataskaitoje dėl nuosavo kapitalo ir į nuosavą kapitalą panašių priemonių skaidrumo tvarkos, apimties dvigubos viršutinės ribos mechanizmo ir prekybos akcijomis pareigų EVPRI peržiūrėjo FPRR skaidrumo tvarką, taikomą nuosavo kapitalo priemonėms, ir pateikė pasiūlymų dėl tikslinių pakeitimų. Joje taip pat pateikiama rekomendacijų dėl kitų pagrindinių skaidrumo nuostatų, visų pirma dėl prekybos akcijomis pareigos ir skaidrumo nuostatų, taikomų sistemingai sandorius dėl nuosavo kapitalo priemonių savo viduje sudarantiems tarpininkams.

FPRR peržiūros ataskaitoje dėl ne nuosavo kapitalo priemonių skaidrumo²⁰ EVPRI padarė išvadą, kad dabartinė tvarka yra pernelyg sudėtinga ir ne visada veiksminga užtikrinant skaidrumą rinkos dalyviams, ir pateikė keletą pasiūlymų, kaip ją patobulinti:

- panaikinti konkrečių pareigų netaikymą ir atidėjimą atitinkamai pavedimams ir sandoriams, viršijantiems priemonei būdingą dydžio ribą;
 - supaprastinti atidėjimo režimą nustatant supaprastintą sistemą, grindžiamą apimties nerodymu ir išsamiu paskelbimu po dviejų savaitių, taip pat panaikinti nacionalinėms kompetentingoms institucijoms (NKI) paliktas papildomas atidėjimo galimybes pagal dabartinį FPRR tekstą;
 - NKI suteiktą galimybę laikinai sustabdyti FPRR skaidrumo nuostatų taikymą paversti ES lygmeniu koordinuojamu mechanizmu;
 - įtraukti galimybę labai greitai sustabdyti prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigos taikymą panašiai, kaip pagal ERIR numatytą mechanizmą; ir
 - kriterijus, taikomus trečiųjų valstybių prekybos vietų lygiavertiškumui nustatyti prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigos tikslais, papildyti skaidrumo ir nediskriminacinės prieigos sąlygomis.
- **Kas nukenčia dėl prastai veikiančios skaidrumo sistemos?**

Rinkos dalyviai turi laikytis labai sudėtingų skaidrumo taisyklių, be kita ko, dėl pareigų netaikymo, atidėjimo ir apimties dvigubos viršutinės ribos taikymo. Dėl to patiriamos didelės administravimo išlaidos, kurios daro poveikį bendram ES platformų konkurencingumui ir užkrauna nepagrįstą našta ES rinkos dalyviams. Skaidrumo taisyklių supaprastinimas būtų naudingas visai investuotojų bendruomenei, nes padidėtų prekybos duomenų prieinamumas ir sumažėtų vykdymo išlaidos. Dėl to Sąjungoje taip pat išsiplėstų kainų susiformavimas.

Duomenų pardavėjai jau siūlo nuosavybinę konsoliduotą duomenų iš įvairių šaltinių versiją. Tačiau nė vienas duomenų pardavėjas neturi galimybės pateikti išsamų ES prekybos kurios nors klasės turtu vaizdą. Be to, kadangi duomenų pardavėjai interpretuoja duomenų laukus ir pasirenka įtrauktinas prekybos vietas, jie skiriasi ne tik rinkos aprėptimi, bet ir pateikiamu detalumo lygiu, duomenų žymenimis ir pateiks skirtingus tų pačių vertybinių popierių rezultatus.

²⁰ EVPRI ataskaita „MiFID II/MiFIR Review Report on the transparency regime for non-equity instruments and the trading obligation for derivatives“.

Dėl blogos kokybės duomenų rengimo ir standartizavimo išlaidų atsirado papildomų sąnaudų, o **turto ir portfelio valdytojai** skundžiasi, kad duomenų teikėjai už savo duomenų srautus ima didelius mokesčius²¹. Todėl valdyti savo likvidumo ir sandorių įvykdymo riziką visą prekybos dieną labai brangiai kainuoja **visiems investuotojams** ir jų tarpininkams. Be to, investuotojai negali reikalauti savo brokerių atskaitomybės už optimalaus sandorių įvykdymo užtikrinimą, nes norint patikrinti geriausią kainą šiuo metu reikia turėti **duomenų pardavėjo** rengiamo nuosavybinio rinkos duomenų produkto arba nuosavybinio duomenų srauto, kurį kiekviena **vertybinių popierių birža** siūlo savo prekybos vietai, abonementą.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

2019 m. birželio 28 d. Komisija surengė seminarą, kurio tikslas – užmegzti dialogą su suinteresuotosiomis šalimis dėl ES konsoliduotos informacinės juostos sukūrimo ir kuriame dalyvavo apie 80 rinkos dalyvių, kad aptartų ES KIJT privalumus ir technines charakteristikas, taip pat jos kūrimo kliūtis. Dalyviai buvo perkančiosios šalies (angl. *buy-side*), duomenų pardavėjų, prekybos vietų prekybos ar rinkos duomenų ekspertai, o kaip reguliavimo institucijų atstovai – EVPRI ir kelių NKI ekspertai. Apskritai visų tipų dalyviai sutarė, kad tokia priemonė galėtų būti naudinga, nors nuomonės išsiskyrė dėl optimalių juostos charakteristikų.

2020 m. vasario 17 d. FISMA GD paskelbė viešas konsultacijas dėl FPRD ir FPRR peržiūros, kuriomis siekta surinkti informacijos iš suinteresuotųjų šalių ir apskritai iš ES piliečių apie bendrą tvarkos veikimą po dvejų taikymo metų. Suinteresuotosios šalys savo nuomonę turėjo pateikti per ES apklausų portalą iki 2020 m. gegužės 18 d. Per atviras konsultacijas 458 suinteresuotosios šalys atsakė į klausimus keliomis temomis, įskaitant skaidrumo sistemos veikimą, konsoliduotą informacinę juostą, prekybos akcijomis ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigas, o atsakymus pateikė parduodančiosios ir perkančiosios šalių, prekybos vietų, duomenų teikėjų, galutinių naudotojų ir reguliavimo institucijų atstovai.

Be to, Komisija aktyviai nagrinėjo svarstomus klausimus, įgaliodama atlikti išsamų tyrimą jiems *ex ante* įvertinti ir apibrėžti, kurio galutinis tikslas – remti informacija pagrįstą sprendimų priėmimo procesą.

Galiausiai Komisijos tarnybos palaikė daug dvišalių ryšių su įvairiomis suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma bendrovėmis, kurios specializuojasi rinkos duomenų agregavimo srityje, ir taip dar labiau pagerino savo analizę ir politikos metodą.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Pasiūlymas grindžiamas ES kompetentingų institucijų, kurios prižiūri prekybos vietas, ir rinkos operatorių ekspertinėmis žiniomis. Be to, Komisija atidžiai stebi pokyčius kituose jurisdikciją turinčiuose subjektuose (ypač JAV ir Kanadoje), kurie jau yra sukūrę konsoliduotą informacinę juostą, ir galimus su jų atitinkamomis juostomis susijusius pokyčius, kuriuos šie jurisdikciją turintys subjektai svarsto. Komisija apsvarstė įvairias alternatyvas ir išsakė nuomonę, ar šios alternatyvos galėtų būti taikomos ES atveju.

²¹ EFAMA (2021) „Joint statement by EFAMA and EFSA on Consolidated Tape and market data costs“, <https://www.efama.org/newsroom/news/joint-statement-efama-and-efsa-consolidated-tape-and-market-data-costs>

- **Poveikio vertinimas**

Reglamentavimo patikros valdyba peržiūrėjo poveikio vertinimą, kuriame daugiausia dėmesio skirta rinkos duomenų konsolidavimo sistemos kūrimui²². Kitos į pasiūlymą įtrauktos temos jau buvo išsamiai aptartos įvairiose EVPRI ataskaitose dėl FPRR sistemos veikimo, todėl atliekant poveikio vertinimą joms nebuvo skirta daug dėmesio.

Poveikio vertinime pateikiamos penkios rinkos duomenų konsolidavimo galimybės:

1 galimybė. Savarankiškas agregavimas. Savarankišką rinkos duomenų agregavimą vykdančys subjektai apibrėžiami kaip rinkos dalyviai, kurie renka ir konsoliduoja rinkos duomenis vidaus reikmėms. Savarankiškais agreguotojais gali tapti elektroninės rinkos formuotojai (didelio dažnio prekybos įmonės) arba dideli investiciniai bankai. Savarankiški agreguotojai rinkos duomenis rinks iš prekybos rinkų ir šiuos duomenis konsoliduos tiesiogiai savo patalpose (**decentralizuotas konsolidavimas**). **Savarankiškais agreguotojais** EVPRI užregistruotiems rinkos dalyviams būtų leidžiama rinkti visus pagrindinius (suderintus) rinkos duomenis ir konsoliduoti informaciją tik savo vidaus reikmėms (dėl informacijos teikimo standartų suderinimo mažėja duomenų konsolidavimo išlaidos). Savarankiški agreguotojai konsoliduotos informacinės juostos neskelbtų. Siekiant išvengti sudėtingų atskirų rinkos duomenų licencijavimo susitarimų su dažnai šimtais vykdomo platformų arba jų PSS, kurie veikia kaip duomenų teikėjai, visi rinkos duomenų šaltiniai savarankiškiems agreguotojams turėtų pateikti standartizuotus pagrindinius rinkos duomenis (privalomas duomenų teikimas).

2 galimybė. Konkuruojantys konsoliduotojai. Konkuruojančių konsoliduotojų modelis taip pat grindžiamas **decentralizuotu** pagrindinių rinkos duomenų konsolidavimo **metodu**. EVPRI užregistruotiems konkuruojantiems konsoliduotojams būtų leidžiama rinkti suderintus rinkos duomenis iš atskirų duomenų šaltinių (prekybos vietų, PSS) ir tada konsoliduoti šiuos rinkos duomenis duomenų centre, kuriame yra jų abonentai (taip išvengiant konsolidavimo centriniame punkte). Decentralizuotu duomenų konsolidavimo modeliu siekiama atsižvelgti į geografinį pasiskirstymą ir delną, kiekvienam rinkos duomenų abonentui parodant jo vietos realybę. Todėl kiekvienas abonentas galės stebėti geriausią prieinamą kainą savo geografinėje vietovėje. Decentralizuotu modeliu siekiama neutralizuoti bendrą kritiką dėl konsoliduotos informacinės juostos: tai, kad optimalus įvykdymas yra vietos realybė vienu momentu vienoje konkrečioje vietoje, kurioje įsikūręs pavedimus vykdančias brokeris.

3 galimybė. Biržų valdomi konsoliduotojai. Biržos valdomas konsoliduotojas veikia pagal centralizuotą rato stebulės ir stipinų modelį. Taikant šį metodą kiekviena vertybinių popierių birža taptų išskirtine akcijų ar kitų priemonių, įtrauktų į jos sąrašus, duomenų konsoliduotoja. Todėl sąrašus sudarančios biržos taptų visų rinkos duomenų, susijusių su į jų sąrašus įtrauktomis priemonėmis (vertybiniais popieriais, kurių informacija teiktina), konsoliduotojomis (stebule). Faktiškai pagal 3 galimybę kiekvienai sąrašus sudarančiai Europos biržai (pavyzdžiui, „Euronext“, „Deutsche Börse“, NASDAQ OMX, BME, Vienos vertybinių popierių biržai, Varšuvos vertybinių popierių biržai) atsirastų atskira juosta.

4 galimybė. Po vieną nepriklausomą kiekvienos turto klasės duomenų konsoliduotoją. Pagal centralizuotą rato stebulės ir stipinų modelį kiekvienai turto klasei (akcijoms, biržiniams fondams, obligacijoms ir išvestinėms finansinėms priemonėms) veiktų po vieną konsoliduotoją. Taikant šį metodą, išskirtiniai duomenų konsoliduotojai rinktų konkrečių akcijų duomenis iš geografiškai atskirų vietų, konsoliduotų duomenis viename

²² Valdybos dokumentą ir nuomonę galima rasti adresu [įterpti nuorodą]

centralizuotame duomenų centre ir iš tokios centrinės vietos juos išplatintų kitose vietose esantiems abonentams. Taigi, palyginti su decentralizuoto veikimo modeliu, centralizuotas modelis būtų šiek tiek mažiau tikslus pagal ikiprekybinių kotiruočių konsoliduotoje informacinėje juostoje pateikimo savalaikiškumą, tačiau užtikrintų didesnę duomenų integravimą ir efektyvesnę pajamų pasidalijimo sistemą.

5 galimybė. Koncentracijos taisyklė. Visa prekyba biržinėmis akcijomis yra sukoncentruota sąrašus sudarančioje biržoje (ne nuosavo kapitalo priemonėmis – esamame pirminiame likvidumo centre) ir išskirtiniam arba neišskirtiniam vertybinių popierių rinkos duomenų konsoliduotojui pagrindinių rinkos duomenų konsoliduoti nereikia. Pasirinkus šią galimybę konsoliduota informacinė juosta nebūtų sukurta. Tačiau pagal šią galimybę sukoncentruojant prekybą tam tikrų klasių turtu jam skirtose vykdymo platformose būtų siekiama (netiesiogiai) konsoliduoti rinkos duomenų srautą.

Rinkos duomenų konsolidavimo **tinkamiausios galimybės:**

Dvi tinkamiausios galimybės – 1.2 galimybė (konkuruojantys konsoliduotojai) ir 1.4 galimybė (vienas nepriklausomas konsoliduotojas). Kalbant apie optimalios rinkos duomenų kokybės ir pateikimo laiku užtikrinimą, 1.2 galimybės decentralizuoto konsolidavimo modelis turi nedidelį pranašumą, palyginti su centralizuotu konsolidavimu (1.4 galimybė). Kita vertus, pagal 1.4 galimybę numatytas konkursas suteikia EVPRI daugiau laisvės konsoliduotojo vaidmenį patikėti visiškai naujam rinkos dalyviui. Taip būtų galima atrinkti konsoliduotoją, kuris būtų visiškai nepriklausomas ir nuo rinkos duomenų teikėjų, ir nuo rinkos duomenų bendrovių ir taikytų efektyvesnę pajamų pasidalijimo sistemą.

Kita vertus, labiausiai tikėtina, kad pagal 1.2 galimybę rinkoje įsitvirtinusioms rinkos duomenų bendrovėms būtų suteikta galimybė ekspertinėmis duomenų agregavimo žiniomis pasinaudoti naujoje konsoliduotų duomenų rinkoje. Nors taip sudaromos sąlygos lengviau patekti į rinką ir galbūt užtikrinti mažesnes steigimo ir veiklos išlaidas, kyla rizika, kad daugelis naujų konsoliduotojų priklausys įsitvirtinusioms finansų grupėms ir todėl gali kilti interesų konfliktų.

Siekiant **užtikrinti sąžiningą atlygį rinkos duomenų teikėjams**, poveikio vertinime apsvaistytos trys galimybės:

2.1 galimybė. Privalomas duomenų teikimas nustatant minimalius pajamų tikslus, taikomus rinkos duomenų konsoliduotojams. Visi rinkos duomenų šaltiniai turėtų užtikrinti, kad rinkos duomenų agreguotojams būtų prieinami standartizuoti pagrindiniai rinkos duomenys (privalomas duomenų teikimas). Siekiant sukurti papildomų pajamų, skirtų paskirstyti rinkos duomenų teikėjams, būtų nustatyti minimalūs pajamų tikslai, kurie būtų vieno konsoliduotojo atrankos proceso (1.4 galimybė) arba konkuruojančių konsoliduotojų registravimo proceso (1.2 galimybė) dalis. Minimalius pajamų tikslus nustatytų ir reguliariai peržiūrėtų nepriklausomas vykdomasis komitetas. Nustatant pajamų tikslus būtų atsižvelgiama į tai, kaip abonentai naudoja konsoliduotą informacinę juostą, ir į svarbius parametrus, pvz., rinkos duomenų komercinį persikirstymą, kainų nurodymą, indeksavimą, sindikavimą, pardavimą žiniasklaidos priemonėms. Pajamų tikslai, susiję su profesionaliais naudotojais, galėtų būti tokie, kad būtų galima iš esmės subsidijuoti mažmeninės prieigos suteikimo už minimalią kainą arba nemokamai išlaidas.

2.2 galimybė. Privalomas duomenų teikimas taikant teisės aktų nustatytus abonementinius mokesčius. Pagal 2.2 galimybę būtų numatyti teisės aktų nustatyti minimalūs abonementiniai

mokesčiai už konsoliduotų rinkos duomenų srautus. Privalomą duomenų teikimą susiejant su pajamų pasidalijimo modeliu siekiama suartinti rinkos duomenų teikėjų ir rinkos duomenų konsoliduotojų interesus. Nustatant mokesčio už pagrindinių rinkos duomenų naudojimą žemiausią ribą užtikrinama, kad rinkos duomenų teikėjai gautų naudos iš konsoliduotų rinkos duomenų srautų komercinės sėkmės ir konsoliduotų rinkos duomenų produkto sėkmės rizika dalytusi su rinkos duomenų konsoliduotojais. Abonementinius mokesčius nustatytų ir reguliariai peržiūrėtų nepriklausomas vykdomasis komitetas.

2.3 galimybė. Privalomas duomenų teikimas už tai taikant referencinės kainos naudojimo mokestį. Pagal 2.3 galimybę numatoma kaip kompensaciją rinkos duomenų teikėjams nustatyti naudojimo mokestį visoms vykdymo vietoms, kurios neprisideda prie kainodaros akcijų rinkose (vykdo anoniminę prekybą). Techniniu požiūriu „anoniminė prekyba“ apibrėžiama kaip prekybos forma, kuria neužtikrinamas ikiprekybinis skaidrumas – kotiruotės neskelbiamos, o sandoriai vykdomi už referencinę kainą, nustatytą pirminės rinkos vykdymo platformose, kurios suderina sandorius naudodamos referencinę kainą, „importuotą“ iš sąrašus sudarančios biržos. Tie, kurie naudojami teise netaikyti referencinės kainos pareigų, turėtų „pirkti“ referencinę kainą už mėnesinį *ad valorem* mokestį, kuris turėtų būti mokamas (kad būtų grąžintas sąrašus sudarančiai biržai) konsoliduotos informacinės juostos operatoriui.

Galiausiai **su atlygiu už rinkos duomenis susijusi tinkamiausia galimybė** yra 2.1 galimybė, nes ji mažiausiai trikdo konsoliduotojo verslo modelį ir kartu užtikrina, kad pajamų srautas atitiktų tą, kurį galima gauti pagal 2.2 arba 2.3 galimybę. Palyginti su tuo, kaip sudėtinga centralizuotai nustatyti individualius abonementinius mokesčius, 2.1 galimybė suteikia daugiau komercinės laisvės nustatant ir peržiūrint abonementinius mokesčius.

Bendras konsolidavimo ir sąžiningo atlygio politikos pasirinkimas

Siekiant optimalaus derinio, kuriuo būtų užtikrinta aukšta rinkos duomenų kokybė ir pateikimas laiku, konkursas pagal 1.4 galimybę yra tinkamiausias būdas užtikrinti konkurenciją naujoje rinkoje kuriant esminę infrastruktūrą, reikalingą rinkos duomenims konsoliduoti. Kita vertus, daugelį teigiamų 1.2 galimybės bruožų galima išlaikyti galbūt vėliau sukuriant naują konkurencijai atvirą galutinės grandies rinką, susijusią su rinkos duomenų skelbimu ir pažangia duomenų analitika. Rinkos duomenų teikėjų dalyvavimas dalijantis pajamas geriausiai užtikrinamas pasirinkus 2.1 galimybę (pajamų pasidalijimo modelį).

• Tikėtinas tinkamiausios galimybės poveikis

Teigiamą rinkos duomenų konsolidavimo kliūčių šalinimo poveikį justų investuotojai kapitalo rinkose, t. y. perkančioji šalis. Rinkos duomenų konsolidavimo nauda didžiausia būtų perkančiajai šaliai (t. y. investuotojams kapitalo rinkose), nes konsoliduota informacinė juosta padės investuotojams ir jų investicijų valdytojams susidaryti išsamų viso konkrečios finansinės priemonės likvidumo vaizdą ir galiausiai sudarys jiems sąlygas visapusiškai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiamais pranašumais.

Pašalinus kliūtis, trukdančias sukurti konsoliduotą informacinę juostą, turto ir portfelių valdytojai turės paskatų į savo valdomus portfelius įtraukti optimalias Sąjungoje prieinamas priemones (arba jų derinius), o ne tik priemonę, prieinamą (keliose) prekybos vietose, kurių rinkos duomenų abonementą jie šiuo metu turi. Jie turėtų informacijos, kuria remdamiesi galėtų nuspręsti, ar jiems reikia tapti (kitų) prekybos vietų nariais, kai šios vietos teikia

optimalius produktus jų reikmėms. Tai bus svarbi gairė perkančiosios šalies prekyautojui vertinant ir priimant prekybos sprendimus bei nustatant algoritminius parametrus.

Investuotojui (perkančiosios šalies valdytojui) konsoliduota informacinė juosta naudingiausia tuo, kad išvengiama likvidumo rizikos ir atotrūkio. Kalbant apie nuosavo kapitalo priemones, 56 % turto valdytojų, dalyvavusių MSP atliktame tyrime²³, nustatė, kad iš esmės likvidumo rinkoje skaidrumo stoka lemia 0–0,5 bazinio punkto atotrūkį nuo metinės prekybos vertės. Išvengus šio atotrūkio investuotojų pelnas siektų iki 1,06 mlrd. EUR.

Obligacijų atveju galima konsoliduoto rinkos vaizdo nauda būtų dar didesnė. Taip yra todėl, kad apskaičiuoti nuostoliai dėl atotrūkio gerokai viršija pirmiau pateiktus su akcijomis susijusius įverčius. 60 % obligacijų turto valdytojų, apklaustų per MSP tyrimą, vertino, kad atotrūkio išlaidos siekia iki 5 bazinių punktų, 25 % – iki 10 bazinių punktų, o 11 % – iki 50 bazinių punktų. Kiekybiškai įvertinti atotrūkį absoliučiais skaičiais neįmanoma, nes nėra patikimų prekybos obligacijomis vertės duomenų.

Galimą naudą taip pat galima numatyti reguliuojamoms rinkoms, nes dėl informacinės juostos padidės akcijų matomumas, ypač į tokių prekybos vietų sąrašus įtrauktų MVĮ akcijų, kurios bus matomos plačiau nei jų vietos rinkos ir kurių likvidumas atitinkamai padidės. Dėl šio didesnio matomumo didėja investicijų patrauklumas ir galimybės akcijas įtraukti į investicinius fondus ar investicijų portfelius. Todėl dėl didesnio MVĮ akcijų patrauklumo konsoliduota informacinė juosta taip pat galėtų padėti MVĮ veiksmingiau pritraukti kapitalo.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlyme laikomasi pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma principo, pagal kurį visiems ES piliečiams nustatoma aukšto lygio vartotojų apsauga (38 straipsnis). Nesudarant sąlygos sukurti konsoliduotą informacinę juostą ES, mažmeniniai klientai galėtų likti be priemonės, kuri leistų įvertinti, ar jų brokeriai laikosi optimalaus įvykdymo taisyklės, ir išplėsti jų investavimo galimybes, ypač tam tikrose valstybėse narėse, kuriose prekybos vietos yra mažesnės ir suteikia mažiau investavimo galimybių.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Iniciatyva neturi poveikio ES biudžetui. Konsoliduotą informacinę juostą teiks privatusis sektorius prižiūrint EVPRI. Kiti pasiūlymo elementai taip pat neturi poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

Be nuostatų dėl pagrindinių FPRR turto klasių, akcijų, biržinių fondų, obligacijų ir išvestinių finansinių priemonių rinkos duomenų konsolidavimo ir konsoliduotos informacinės juostos teikėjų veikimo, pasiūlyme pateikiama papildomų priemonių, kuriomis siekiama didinti Sąjungos kapitalo rinkų skaidrumą ir konkurencingumą.

²³ MSP tyrimas (2019) „The study on the creation of an EU consolidated tape“, 14 pav.

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Pasiūlyme numatyta integruotos konsoliduotų rinkos duomenų ES rinkos kūrimo stebėseną ir vertinimas. Stebėseną apims tiek naudojamos konsoliduotos informacinės juostos veikimo modelių raidą, tiek sėkmingą sąlygų sudarymą visuotinei platesnės investuotojų bendruomenės prieigai prie konsoliduotų rinkos duomenų. Daugiausia dėmesio vykdant stebėseną bus skiriama turto klasėms, kurioms sukurta konsoliduota informacinė juosta; rinkos duomenų konsolidavimo savalaikiškumui ir kokybei; rinkos duomenų konsolidavimo vaidmeniui mažinant įgyvendinimo trūkumus pagal atskiras turto klases; konsoliduotų rinkos duomenų abonentų skaičiui pagal atskiras turto klases; pajamų paskirstymo reguliuojamoms rinkoms už jų akcijų rinkos duomenų teikimą modelių sėkmei; poveikiui, kurį rinkos duomenų konsolidavimas turi informacijos asimetrijos tarp įvairių kapitalo rinkų dalyvių pašalinimui; ir poveikiui, kuris daromas demokratiškesnei prieigai prie konsoliduotų rinkos duomenų, susijusių su investicijomis į MVĮ.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnio 1 dalimi iš dalies keičiami tam tikri reglamento dalyko ir taikymo srities aspektai, visų pirma susiję su daugiašalių sistemų pareiga veikti turint prekybos vietos licenciją.

1 straipsnio 2 dalies a punkte nuostatos dėl daugiašalių ir dvišalių sistemų atskyrimo perkeliama iš FPRD II į FPRR, siekiant didesnio suderinimo, kuriuo siekiama galiausiai padidinti skaidrumą.

1 straipsnio 2 dalies b, c ir d punktuose pateikiamos naujos apibrėžtys, visų pirma tos, kurios itin svarbios rinkos duomenų konsolidavimui, pavyzdžiui, pagrindinių rinkos duomenų apibrėžtis.

1 straipsnio 3 dalyje, laikantis EVPRI rekomendacijų, siūloma nustatyti su teise netaikyti referencinės kainos pareigų susijusią minimalią prekybos dydžio ribą, kad bet kuri alternatyvi prekybos vieta (DPS) negalėtų vykdyti mažo dydžio prekybos pasinaudodama teise netaikyti referencinės kainos pareigų.

1 straipsnio 4 dalyje dviguba apimties viršutinė riba pakeičiama viena apimties viršutine riba, kuri yra 7 % sandorių, kurie vykdomi pasinaudojant teise netaikyti referencinės kainos pareigų arba suderėta teise netaikyti prekybos pareigų.

1 straipsnio 6 dalyje sutrumpinamas ir suderinamas viešo poprekybinės informacijos apie ne nuosavo kapitalo priemones skelbimo atidėjimas. Ja taip pat panaikinama nacionalinių kompetentingų institucijų diskrecija leisti poprekybinės informacijos apie ne nuosavo kapitalo priemones skelbimą atidėti keturioms savaitėms ir pakeičiama Sąjungos masto ribinėmis vertėmis. Nacionalinėms kompetentingoms institucijoms paliekama diskrecija tik dėl valstybės skolos vertybinių popierių.

1 straipsnio 7 dalyje EVPRI įgaliojama patikslinti pagrįstomis komercinėmis sąlygomis pateikiamos informacijos, kuri labai skirtingai suprantama, turinį, formatą ir terminiją.

1 straipsnio 8 ir 9 dalimis stiprinamos sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams tenkančios viešo kotiravimo pareigos. Šia nauja nuostata padidinama sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams taikoma su nuosavo kapitalo priemonėmis susijusi ikiprekybinio kotiravimo pareiga, kad būtų apimamos sandorių, kurių dydis neviršija standartinio rinkos dydžio daugiau kaip bent du kartus, kotiruotės. Ja taip pat

siūloma referencinės kainos pareigų netaikymo žemiausią ribą atkartoti sandoriams, kuriuos sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai vykdo neužtikrindami ikiprekybinio skaidrumo. Kaip ir referencinės kainos pareigų netaikymo žemiausios ribos atveju, sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams nebus leidžiama mažų sandorių derinti pagal vidurinę reikšmę.

1 straipsnio 10 dalyje nustatoma prekybos vietų pareiga tiesiogiai ir išimtinai subjektams, kuriuos EVPRI paskyrė kaip kiekvienos turto klasės KIJT, teikti suderintus rinkos duomenis (privalomas duomenų teikimas). 1 straipsnio 10 dalimi sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams taikomi prekybos informacijos teikimo formatai ir pareigos taip pat suderinami su reikalavimais, taikomais biržoms ir alternatyvioms vykdymo vietoms (DPS / OPS). Tai bus pasiekta deleguotuoju aktu, pagal kurį dabartinis informacijos teikimo formatas, kurį naudoja biržos (angl. *Model Market Typology*, MMT), taps privalomas visiems sistemingai sandorius savo viduje sudarančių tarpininkų teikiamiems rinkos duomenims. Be to, 1 straipsnio 10 dalimi prekybos vietoms ir jų nariams taikoma verslo laikrodžių sinchronizavimo pareiga yra išplečiama ir nustatoma sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams, PSS ir KIJT (22c straipsnis).

1 straipsnio 11 dalyje kodifikuojama prekybos akcijomis pareigos taikymo sritis. Atsižvelgiant į EVPRI pasiūlymus, pateiktus galutinėje ataskaitoje dėl nuosavo kapitalo priemonėms taikomos skaidrumo tvarkos, ir vadovaujantis jos pareiškime pateiktu požiūriu, šiame straipsnyje prekybos akcijomis pareigos taikymo sritis apibrėžiama kaip apimanti akcijas, kuriomis leidžiama prekiauti EEE reguliuojamoje rinkoje, ir nustatomas ES oficialus akcijų, kurioms taikoma prekybos akcijomis pareiga, sąrašas – taip išvengiama dabartinių dviprasmybių prekybos akcijomis pareigos taikymo srityje.

1 straipsnio 12, 13 ir 14 dalyse nustatyti tam tikri techniniai pakeitimai, susiję su pranešimu apie sandorius ir baziniais duomenimis.

1 straipsnio 15 dalyje nustatoma atrankos procedūra kiekvienos turto klasės (akcijų, biržinių fondų, obligacijų ir išvestinių finansinių priemonių) konsoliduotos informacinės juostos teikėjui paskirti.

1 straipsnio 16 dalyje pateikiama nuostata dėl organizacinių reikalavimų ir paslaugų kokybės standartų, taikomų visiems EVPRI atrinktiems ir paskirtiems KIJT (27h straipsnis). KIJT taikomi reikalavimai apima: a) konsoliduotų pagrindinių rinkos duomenų rinkimą; b) licencijavimo mokesčių rinkimą iš abonentų; c) akcijų atveju – pajamų pasidalijimo su reguliuojamomis rinkomis už jų rinkos duomenų teikimą sistemą.

1 straipsnio 17 dalimi įterpiamas naujas 27ha straipsnis, kuriame nustatytos KIJT taikomos pareigos viešai skelbti informaciją. Šios informacijos skelbimo pareigos yra susijusios su paslaugų lygio reikalavimų kokybės ypatybėmis, pvz., dėl pateikimo spartos, ir su informacija apie veiklos atsparumą.

1 straipsnio 18, 19 ir 20 dalyse prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigos koreguojamos pagal EVPRI pateiktas rekomendacijas. Prekybos pareiga sandorio šalims, kad jos galėtų prekiauti išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurioms prekybos vietose taikoma tarpuskaitos prievolė, yra pradama taikyti, kai tam tikros klasės išvestinėms finansinėms priemonėms turi būti taikoma tarpuskaitos prievolė. Atsižvelgiant į šią glaudžią sąsają, šiuo pakeitimu prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareiga pagal FPRR yra suderinama su išvestinių finansinių priemonių tarpuskaitos prievole pagal ERIR REFIT

reglamentą²⁴, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas tarp šios pareigos ir prievolės, visų pirma susijęs su subjektu, kuriems taikoma tarpuskaitos prievolė ir prekybos pareiga, aprėptimi ir galimu šios pareigos ir prievolės sustabdymu. 1 straipsnio 20 dalimi įterpiamas naujas 32a straipsnis, kuriame numatytas atskiro sustabdymo mechanizmas, kad Komisija galėtų sustabdyti prekybos pareigos taikymą tam tikroms investicinėms įmonėms, veikiančioms kaip rinkos formuotojos su EEE nepriklausančiomis sandorio šalimis, kai tenkinamos tam tikros sąlygos. Mechanizmas gali būti aktyvuotas valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu Komisijos priimto įgyvendinimo akto forma. Įgyvendinant sustabdymą turi būti pateikti įrodymai, kad įvykdyta bent viena iš sustabdymo sąlygų.

1 straipsnio 21, 22 ir 23 dalimis panaikinama atviros prieigos pareiga biržinėms išvestinėms finansinėms priemonėms. Tarpuskaitos infrastruktūros Sąjungoje nebebūtų įpareigotos atlikti išvestinių finansinių priemonių sandorių, kurie nėra vykdomi jų vertikalčiai integruotoje prekybos platformoje, tarpuskaitos. Be to, prekybos vietoms Sąjungoje nebereikia sutikti, kad jų platformoje vykdomų sandorių tarpuskaitą atliktų nesusijusios tarpuskaitos infrastruktūros.

1 straipsnio 24 ir 25 dalimis užtikrinama, kad EVPRI turėtų pakankamus konsoliduotos informacinės juostos teikėjų priežiūros įgaliojimus.

1 straipsnio 26 dalimi sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams uždraudžiama siūlyti užmokesčių už (mažmeninių) pavedimų srautą. Šiuo pasiūlymu būtų nutraukta prieštaringa praktika, kai tam tikri didelio dažnio prekyba užsiimančios prekiautojai, kurie dėl savo didelės sandorių apimtys organizuoti kaip sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai, moka mažmeniniams brokeriams už tai, kad pastarieji savo mažmeninius pavedimus perduotų vykdyti didelio dažnio prekyba užsiimančiam prekiautojui. Tikimasi, kad, nesant užmokesčio už pavedimų srautą, mažmeniniai pavedimai bus siunčiami vykdyti ikiprekybinį skaidrumą užtikrinančiai rinkai (reguliuojamai rinkai arba DPS). Kartu sustiprinus sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams taikomą ikiprekybinio kotiravimo pareigą, šie subjektai turėtų „užsidirbti“ mažmeninių pavedimų srautą skelbdami konkurencingas ikiprekybines kotiruotes. Darant prielaidą, kad mažmeninių pavedimų srautas sudaro nuo 7 iki 10 % visos dienos apimtys, ir tikintis aktyvesnio brokerių veiklos vykdymo internetu, užmokesčio už pavedimų srautą draudimas turėtų pagerinti vykdymo kokybę neprofesionaliesiems investuotojams ir padidinti visų vykdymo platformų, vykdančių mažmeninius pavedimus, ikiprekybinį skaidrumą.

1 straipsnio 27 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas reglamentas.

1 straipsnio 28 dalies a punktu nustatoma EVPRI pareiga teikti stebėsenos ataskaitas.

1 straipsnio 28 dalies b punktu ir 29 dalimi išbraukiama pereinamojo laikotarpio priemonė ir Komisijos įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus remiantis pakeista KIJT sistema.

2 straipsnyje numatyta, kad reglamentas įsigalioja ir pradamas taikyti dvidešimtą dieną po paskelbimo.

²⁴ 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/834, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 nuostatos, susijusios su tarpuskaitos prievole, tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymu, duomenų teikimo reikalavimais, ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdais, sandorių duomenų saugyklų registracija ir priežiūra bei reikalavimais sandorių duomenų saugykloms.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl nuostatų, susijusių su rinkos duomenų skaidrumo didinimu, kliūčių konsoliduotai informacinei juostai atsirasti šalinimu, prekybos pareigų optimizavimu ir draudimu gauti užmokestį už klientų pavedimų persiuntimą, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 600/2014

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę²⁵,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2020 m. KRS veiksmų plane²⁷ Komisija paskelbė ketinanti pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų sukurta centralizuota duomenų bazė, kuri padėtų susidaryti išsamų nuosavo kapitalo ir į nuosavą kapitalą panašių finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama įvairiose prekybos vietose visoje Sąjungoje, kainų ir apimtys vaizdą (konsoliduota informacinė juosta). 2020 m. gruodžio 2 d. išvadose dėl Komisijos KRS veiksmų plano²⁸ Taryba paragino Komisiją didinti investavimo veiklą Sąjungoje didinant duomenų prieinamumą ir skaidrumą ir toliau vertinant, kaip pašalinti kliūtis konsoliduotai informacinei juostai Sąjungoje sukurti;
- (2) 2021 m. sausio 19 d. veiksmų plane „Europos ekonomikos ir finansų sistemos atvirumo, tvirtumo ir atsparumo didinimas“²⁹ Komisija patvirtino ketinanti Europos

²⁵ OL C [...], [...], p. [...].

²⁶ OL C [...], [...], p. [...].

²⁷ COM/2020/590 *final*.

²⁸ Tarybos išvados dėl Komisijos veiksmų plano dėl kapitalo rinkų sąjungos, dok. 12898/1/20 REV 1, EF 286 ECOFIN 1023: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12898-2020-REV-1/lt/pdf>;

²⁹ COM/2021/32 *final*.

Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES³⁰ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 600/2014³¹ peržiūros metu patobulinti, supaprastinti ir geriau suderinti kapitalo rinkų skaidrumą. Stengdamasi stiprinti tarptautinį euro vaidmenį, Komisija taip pat paskelbė, kad, siekiant padidinti antrinės prekybos eurais išreikštomis skolos priemonėmis likvidumą, tokia reforma apims konsoliduotos informacinės juostos, visų pirma susijusios su įmonių obligacijų emisijomis, parengimą ir įgyvendinimą;

- (3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 600/2014³² sukurta tiek nuosavo kapitalo, tiek ne nuosavo kapitalo priemonių konsoliduotos informacinės juostos teikėjų (KIJT) reguliavimo sistema. Tie KIJT šiuo metu yra atsakingi už finansinių priemonių rinkos duomenų rinkimą iš prekybos vietų ir patvirtintų skelbimo subjektų (PSS) ir tų duomenų konsolidavimą į nepertraukiamą elektroninį tiesioginį duomenų srautą, kuriuo pateikiami kiekvienos finansinės priemonės rinkos duomenys. KIJT įvedimas buvo grindžiamas tuo, kad prekybos vietų ir PSS rinkos duomenys būtų viešai skelbiami konsoliduotai, įtraukiant visas Sąjungos prekybos rinkas, naudojant identiškus duomenų žymenis, formatus ir naudotojų sąsajas;
- (4) tačiau iki šiol joks prižiūrimas subjektas nesikreipė leidimo veikti kaip KIJT. EVPRI identifikavo tris pagrindines kliūtis, dėl kurių prižiūrimi subjektai nesikreipė dėl registracijos kaip KIJT³³. Pirma, neaišku, kaip KIJT turi gauti rinkos duomenis iš įvairių vykdymo vietų arba iš atitinkamų duomenų teikimo paslaugų teikėjų. Antra, nepakankama tų vykdymo vietų teikiamų duomenų suderinimo kokybė, kad būtų galima duomenis ekonomiškai efektyviai konsoliduoti. Trečia, trūksta komercinių paskatų prašyti išduoti KIJT leidimą. Todėl reikia pašalinti šias kliūtis. Joms pašalinti pirmiausia reikia, kad visos prekybos vietos ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai teiktų KIJT rinkos duomenis (teikimo taisyklė). Antra, reikia pagerinti duomenų kokybę suderinant teiktinus duomenis, kuriuos prekybos vietos ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai turėtų teikti KIJT;
- (5) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES³⁴ 1 straipsnio 7 dalyje reikalaujama, kad sistemų, kuriose gali sąveikauti daugiašaliai trečiųjų šalių interesai pirkti ir parduoti finansines priemones (daugiašalių sistemų), operatoriai veiktų laikydamiesi reikalavimų, susijusių su reguliuojamomis rinkomis, daugiašalėmis prekybos sistemomis (DPS) arba organizuotos prekybos sistemomis (OPS). To reikalavimo pateikimas Direktyvoje 2014/65/ES leido tą reikalavimą aiškinti įvairiai, todėl daugiašalėms sistemoms, turinčioms reguliuojamos rinkos, DPS ar OPS

³⁰ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

³¹ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

³² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

³³ EVPRI ataskaita „MiFID II/MiFIR Review Report No. 1 on the development in prices for pre- and post-trade data and on the consolidated tape for equity instruments“.

³⁴ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

licenciją, ir daugiašalėms sistemoms, kurios tokios licencijos neturi, sudarytos nevienodos sąlygos. Siekiant užtikrinti vienodą to reikalavimo taikymą, jis turėtų būti įtrauktas į Reglamentą (ES) Nr. 600/2014;

- (6) Reglamento (ES) Nr. 600/2014 4 straipsniu kompetentingoms institucijoms leidžiama skaidrumo reikalavimų iki sandorio sudarymo netaikyti prekybos vietą valdantiems rinkos operatoriams ir investicinėms įmonėms, kurie nustato savo kainas remdamiesi pirminės rinkos kainos vidurine reikšme arba likvidumo požyriū labiausiai susijusia rinka. Kadangi nėra pagrindo į skaidrių pavidimų knygą neįtraukti mažiausių pavidimų ir siekiant padidinti skaidrumą iki sandorio sudarymo ir taip sustiprinti kainodaros procesą, toks pareigos netaikymas turėtų būti taikomas pavidimams, kurių dydis bent du kartus viršija standartinį rinkos dydį. Jei akcijų ir biržinių fondų (ETF) konsoliduotoje informacinėje juostoje bus pateikiamos pirkimo ir pardavimo kainos, pagal kurias galima apskaičiuoti vidurinę reikšmę, referencinės kainos netaikymas taip pat turėtų būti taikomas sistemoms, kurios vidurinę reikšmę generuoja iš konsoliduotos informacinės juostos;
- (7) anoniminė prekyba vykdoma neužtikrinant skaidrumo iki sandorio sudarymo, pasinaudojant teise netaikyti referencinės kainos pareigų, nustatyta Reglamento (ES) Nr. 600/2014 4 straipsnio 1 dalies a punkte, ir to reglamento 4 straipsnio a punkto i papunktyje nustatyta suderėta teise netaikyti prekybos pareigos. Abiejų teisių taikymas ribojamas apimties dvigubos viršutinės ribos. Dviguba viršutinė riba yra mechanizmas, kuriuo anoniminės prekybos lygis apribojamas iki tam tikros visos prekybos nuosavybės priemone dalies. Anoniminės prekybos nuosavybės priemone atskiroje prekybos vietoje apimtis negali viršyti 4 % visos prekybos ta priemone Sąjungoje. Viršijus šią ribą, anoniminė prekyba ta priemone toje prekybos vietoje yra sustabdoma. Be to, anoniminės prekybos nuosavybės priemone Sąjungoje apimtis negali viršyti 8 % visos prekybos ta priemone Sąjungoje. Viršijus šią ribą, visa anoniminė prekyba ta priemone yra sustabdoma. Nustačius ribas konkrečiai vietai, lieka galimybių toliau naudotis tomis teisėmis netaikyti pareigų kitose platformose, kuriose prekyba ta nuosavybės priemone dar nėra sustabdyta, kol nebus pažeista visos Sąjungos mastu taikoma riba. Dėl to sudėtinga stebėti anoniminės prekybos lygį ir užtikrinti sustabdymą. Siekiant supaprastinti apimties dvigubą viršutinę ribą ir kartu išlaikyti jos veiksmingumą, nauja bendra apimties viršutinė riba turėtų būti grindžiama tik visos ES riba. Ta riba turėtų būti sumažinta iki 7 %, kad būtų kompensuotas galimas prekybos naudojantis tomis pareigų netaikymo teisėmis padidėjimas panaikinus konkrečiai prekybos vietai nustatytą ribą;
- (8) Reglamento (ES) Nr. 600/2014 10 straipsnyje nustatyti reikalavimai prekybos vietoms skelbti informaciją, susijusią su ne nuosavo kapitalo priemonių sandoriais, įskaitant kainą ir apimtį. To reglamento 11 straipsnyje nurodyta, kokiais atvejais nacionalinės kompetentingos institucijos leidžia atidėti tų duomenų skelbimą. Atidėti tų duomenų skelbimą leidžiama, kai sandoris viršija didelės apimties dydžio ribą ir yra susijęs su priemone, kurios rinka nėra likvidi, arba kai tas sandoris viršija priemonei būdingą dydį, jei sandoryje dalyvauja likvidumą užtikrinantys subjektai. Nacionalinės kompetentingos institucijos gali savo nuožiūra nustatyti, kuriam laikui ir kurių sandorių duomenų skelbimą galima atidėti. Ši diskrecija lėmė skirtingą valstybių narių praktiką ir neveiksmingą skaidrumo po sandorio sudarymo duomenų skelbimą. Siekiant užtikrinti skaidrumą visų rūšių investuotojų atžvilgiu, būtina Europos Sąjungos lygmeniu suderinti atidėjimo režimą, panaikinti diskreciją nacionaliniu lygmeniu ir palengvinti rinkos duomenų konsolidavimą. Todėl tikslinga sugriežtinti po

sandorio sudarymo keliamus skaidrumo reikalavimus, panaikinant kompetentingų institucijų diskreciją;

- (9) siekiant užtikrinti tinkamą skaidrumo lygį, ne nuosavo kapitalo sandorio kaina turėtų būti skelbiama beveik tikruoju laiku, kiek tai įmanoma, ir galėtų būti atidedama ne ilgiau kaip iki prekybos dienos pabaigos. Tačiau siekiant, kad ne nuosavo kapitalo priemonių likvidumą užtikrinantiems subjektams nekiltų pernelyg didelė rizika, turėtų būti įmanoma trumpą laikotarpį, t. y. ne ilgiau kaip dvi savaites, nerodyti sandorių apimties. Dėl techninių ekspertinių žinių, reikalingų kalibravimui nustatyti, taip pat dėl poreikio lanksčiai keisti kalibravimą, tikslus įvairių intervalų, atitinkančių skirtingus atidėjimo laikotarpius, kalibravimas turėtų būti paliktas EVPRI. Tie atidėjimo laikotarpiai turėtų būti grindžiami ne nuosavo kapitalo priemonės likvidumu, sandorio dydžiu ir, obligacijų atveju, kredito reitingu, ir nebeturėtų apimti atitinkamai priemonei būdingo dydžio;
- (10) Reglamento (ES) Nr. 600/2014 13 straipsnyje reikalaujama, kad prekybos vietą valdantys rinkos operatoriai ir investicinės įmonės pagrįstomis komercinėmis sąlygomis suteiktų visuomenei galimybę susipažinti su informacija apie finansinių priemonių sandorius iki ir po sandorio sudarymo ir užtikrintų nediskriminacinę prieigą prie tos informacijos. Tačiau šio straipsnio tikslai nebuvo pasiekti. Prekybos vietų, PSS ir sistemingai sandorius savo viduje sudarančių tarpininkų pagrįstomis komercinėmis sąlygomis pateikta informacija neleidžia naudotojams suprasti rinkos duomenų politikos ir kaip nustatoma rinkos duomenų kaina. EVPRI paskelbė gaires, kuriose paaiškino, kaip turėtų būti taikoma pagrįstų komercinių sąlygų sąvoka. Šios gairės turėtų būti pakeistos teisinėmis pareigomis. Dėl aukšto išsamumo lygio, kurio reikia pagrįstoms komercinėms sąlygoms apibrėžti, ir dėl būtino lankstumo norint iš dalies pakeisti taikytinas taisykles sparčiai kintančioje duomenų aplinkoje, EVPRI turėtų būti suteikti įgaliojimai parengti techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose būtų nurodyta, kaip turėtų būti taikomos pagrįstos komercinės sąlygos, taip dar labiau sustiprinant suderintą ir nuoseklų Reglamento (ES) Nr. 600/2014 13 straipsnio taikymą;
- (11) siekiant sustiprinti kainodaros procesą ir išlaikyti vienodas sąlygas prekybos vietoms ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 14 straipsnyje reikalaujama, kad sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai viešai skelbtų visas nuosavybės priemonių kotiruotes, kurias siūlo tas sistemingai sandorius savo viduje sudarantis tarpininkas, kai neviršijama standartinio rinkos dydžio. Sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai gali nustatyti dydį, kuriam kotiruotė taikoma, jei tik jis nėra mažesnis kaip 10 % standartinio rinkos dydžio. Tačiau ši galimybė lėmė labai žemą sistemingai sandorius savo viduje sudarančių tarpininkų užtikrinamą skaidrumo iki sandorio sudarymo lygį ir trukdė sudaryti vienodas sąlygas. Todėl būtina reikalauti, kad sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai skelbtų tvirtąsias kotiruotes, susijusias su dydžiu, kuris bent du kartus viršija standartinį rinkos dydį;
- (12) siekiant sudaryti vienodas sąlygas, be pareigos skelbti tvirtąsias kotiruotes, susijusias su dydžiu, kuris bent du kartus viršija standartinį rinkos dydį, sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams taip pat nebeturėtų būti leidžiamas derinimas pagal vidurinę reikšmę, jei bent du kartus neviršijamas standartinis rinkos dydis. Be to, turėtų būti paaiškinta, kad sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams turėtų būti leidžiamas derinimas pagal vidurinę reikšmę, jei jie laikosi

kainos pokyčio dydžio tvarkos pagal Direktyvos 2014/65/ES 49 straipsnį, kai jų pavedimai du kartus viršija standartinį rinkos dydį, tačiau nesiekia didelės apimties ribos. Kai sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai viršija didelės apimties ribą, jiems ir toliau turėtų būti leidžiamas derinimas pagal vidurinę reikšmę, nesilaikant kainos pokyčio dydžio tvarkos;

- (13) rinkos dalyviams reikia pagrindinių rinkos duomenų, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus investavimo sprendimus. Pagal dabartinį Reglamento (ES) Nr. 600/2014 27h straipsnį, norėdami tam tikrų finansinių priemonių pagrindinių rinkos duomenų gauti tiesiogiai iš prekybos vietų ir PSS, konsoliduotos informacinės juostos teikėjai turi su visais tais duomenų teikėjais sudaryti atskiras licencines sutartis. Šis procesas yra ap sunkinantis, brangus ir reikalauja daug laiko. Tai viena iš kliūčių visas rinkas apimančios konsoliduotos informacinės juostos teikėjams atsirasti. Šią kliūtį reikėtų pašalinti, kad konsoliduotos informacinės juostos teikėjai galėtų gauti rinkos duomenis ir išspręsti licencijavimo problemas. Turėtų būti reikalaujama, kad prekybos vietos ir PSS arba investicinės įmonės ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai be PSS įsikišimo (rinkos duomenų teikėjai) teiktų savo rinkos duomenis konsoliduotos informacinės juostos teikėjams ir tam naudotų suderintus šablonus, atitinkančius aukštos kokybės duomenų standartus. Suderintus rinkos duomenis iš atskirų duomenų šaltinių pagal privalomo duomenų teikimo taisyklę turėtų galėti rinkti tik EVPRI atrinkti ir leidimą gavę KIJT. Kad rinkos duomenys būtų naudingi investuotojams, turėtų būti reikalaujama, kad rinkos duomenų teikėjai KIJT rinkos duomenis teiktų beveik tikroju laiku, kiek tai techniškai įmanoma;
- (14) Reglamento (ES) Nr. 600/2014 II ir III antraštinėse dalyse reikalaujama, kad prekybos vietos, PSS, investicinės įmonės ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai (rinkos duomenų teikėjai) skelbtų finansinių priemonių duomenis iki sandorio sudarymo, įskaitant pirkimo ir pardavimo kainas, ir sandorių duomenis po sandorio sudarymo, įskaitant sudaryto konkrečios priemonės sandorio kainą ir apimtį. Rinkos dalyviai neprivalo naudoti KIJT teikiamų konsoliduotų pagrindinių rinkos duomenų. Todėl reikalavimas skelbti tuos duomenis iki sandorio sudarymo ir po sandorio sudarymo turėtų būti ir toliau taikomas, kad rinkos dalyviai turėtų prieigą prie rinkos duomenų. Tačiau, siekiant išvengti nereikalingos naštos rinkos duomenų teikėjams, tikslinga reikalavimą, kad rinkos duomenų teikėjai skelbtų duomenis, kiek įmanoma labiau suderinti su reikalavimu teikti duomenis KIJT;
- (15) dėl nevienodos rinkos duomenų kokybės rinkos dalyviams sunku palyginti tuos duomenis, todėl duomenų konsolidacija netenka didelės dalies pridėtinės vertės. Norint užtikrinti tinkamą Reglamento (ES) 600/2014 II ir III antraštinėse dalyse nustatytos skaidrumo tvarkos veikimą ir konsoliduotos informacinės juostos teikėjų vykdomą duomenų konsolidavimą, itin svarbu, kad rinkos duomenys būtų aukštos kokybės. Todėl tikslinga reikalauti, kad tie rinkos duomenys atitiktų aukštus tiek turinio, tiek formato kokybės standartus. Duomenų turinį ir formatą turėtų būti įmanoma pakeisti per trumpą laiką, kad būtų galima atsižvelgti į kintančią rinkos praktiką ir išvalgas. Todėl Komisija deleguotajame akte turėtų nustatyti duomenų kokybės reikalavimus ir jais turėtų būti atsižvelgiama į specialios konsultacinės grupės, sudarytos iš sektoriaus ir valdžios institucijų ekspertų, rekomendacijas;
- (16) siekiant geriau stebėti įvykius, apie kuriuos reikia pranešti, Direktyva 2014/65/ES suderintas prekybos vietų ir jų narių verslo laikrodžių sinchronizavimas. Siekiant užtikrinti, kad konsoliduojant rinkos duomenis būtų galima prasmingai palyginti

skirtingų subjektų pateiktas laiko žymas, tikslinga verslo laikrodžių sinchronizavimo suderinimo reikalavimus pradėti taikyti sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams, PSS ir konsoliduotos informacinės juostos teikėjams. Atsižvelgiant į techninių žinių lygį, kurio reikia norint nustatyti verslo laikrodžių sinchronizavimo taikymo reikalavimus, EVPRI turėtų būti suteikti įgaliojimai parengti techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose būtų patikslinta, koku tikslumu laikrodžiai turėtų būti sinchronizuojami;

- (17) Reglamento (ES) Nr. 600/2014 23 straipsnyje reikalaujama, kad didžioji dalis prekybos akcijomis vyktų prekybos vietose arba per sistemingai sandorius savo viduje sudarančius tarpininkus (prekybos akcijomis pareiga). Šis reikalavimas netaikomas prekybai akcijomis, kuri yra nesisteminga, *ad hoc* pobūdžio arba nereguliari ir nedažna. Nėra aišku, kada ši išimtis taikoma. Todėl EVPRI tai paaiškino atskirdama akcijas pagal tai, ar jos turi tarptautinį vertybinių popierių identifikavimo numerį (ISIN). Pagal šį atskyrimą prekybos akcijomis pareiga taikoma tik akcijoms su EEE ISIN. Toks metodas suteikia aiškumo rinkos dalyviams, prekiaujantiems akcijomis. Todėl dabartinę EVPRI praktiką tikslinga įtraukti į Reglamentą (ES) Nr. 600/2014, kartu panaikinant išimtį prekybai akcijomis, kuri yra nesisteminga, *ad hoc* pobūdžio arba nereguliari ir nedažna. Siekiant rinkos dalyviams suteikti tikrumo dėl to, kurioms priemonėms taikoma prekybos akcijomis pareiga, EVPRI turėtų būti suteikti įgaliojimai skelbti ir tvarkyti visų akcijų, kurioms taikoma ta pareiga, sąrašą;
- (18) siekiant užtikrinti pakankamą priežiūros institucijų ir informaciją teikiančių subjektų pasirengimą, svarbu nustatyti datą, iki kurios turi būti pranešta apie sandorius. Taip pat labai svarbu suderinti skirtingų informacijos teikimo sistemų pakeitimų laiką. Nustačius šią datą deleguotajame akte bus užtikrintas reikiamas lankstumas ir EVPRI įgaliojimai bus suderinti su Reglamente (ES) 2019/834 nustatytais įgaliojimais. Siekdama padidinti bendrą rinkos informacijos nuoseklumą, rengdama atitinkamus techninių reguliavimo standartų projektus EVPRI taip pat turėtų atsižvelgti į tarptautinius pokyčius ir Sąjungos arba pasaulio lygmeniu suderintus standartus;
- (19) informacijos teikimas finansų rinkose, visų pirma pranešimas apie sandorius, jau yra labai automatizuotas ir duomenys yra labiau standartizuoti. Kai kurie sistemų neatitikimai jau pašalinti Europos rinkos infrastruktūros reglamente (ERIR) REFIT ir Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių reglamente. EVPRI suteikti įgaliojimai turėtų būti suderinti, kad būtų priimti techniniai standartai ir užtikrintas didesnis ERIR, Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių reglamento ir FPRR pranešimo apie sandorius sistemų nuoseklumas. Tai pagerins sandorių duomenų kokybę ir padės sektoriui išvengti nereikalingų papildomų išlaidų;
- (20) konsoliduotos informacinės juostos teikėjų konkurencija užtikrina, kad konsoliduota informacinė juosta naudotojams būtų teikiama pačiu veiksmingiausiu būdu ir geriausiomis sąlygomis. Tačiau iki šiol nė vienas subjektas nėra pateikęs prašymo veikti kaip konsoliduotos informacinės juostos teikėjas. Todėl manoma, kad tikslinga EVPRI suteikti įgaliojimus periodiškai organizuoti konkurencinę atrankos procedūrą, kad būtų atrinktas vienas subjektas, galintis teikti kiekvienos konkrečios turto klasės konsoliduotą informacinę juostą. Turint omenyje siūlomos sistemos naujumą, per pirmąją atrankos procedūrą, vykdomą dėl akcijų, EVPRI turėtų įgalinti teikti tik skaidrumo po sandorio sudarymo duomenis. Likus ne mažiau kaip 18 mėnesių iki antrosios atrankos procedūros pradžios EVPRI turėtų pateikti Komisijai ataskaitą, kurioje būtų įvertinta, ar rinkoje yra poreikis išplėsti informacinei juostai teikiamų

duomenų bazę įtraukiant duomenis iki sandorio sudarymo. Remiantis tokia ataskaita, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai deleguotuoju aktu patikslinti informacinei juostai teikiamų duomenų iki sandorio sudarymo gylį;

- (21) remiantis duomenimis, pateiktais su pasiūlymu dėl šio reglamento pateikiamame poveikio vertinime, numatomos pajamos iš konsoliduotos informacinės juostos priklausys nuo konkrečių juostos ypatybių. Numatomos KIJT pajamos turėtų gerokai viršyti jos parengimo sąnaudas ir tai padės sukurti tvirtą pajamų pasidalijimo sistemą, kurioje KIJT ir rinkos duomenų teikėjai turėtų bendrą komercinių interesų. Šis principas neturėtų trukdyti KIJT gauti maržą, būtiną gyvybingam verslo modeliui išlaikyti, ir naudoti pagrindinius rinkos duomenis, kad pasiūlytų tolesnę analizę ar kitas paslaugas, kuriomis siekiama padidinti bendras pajamas;
- (22) tarp prekybos vietos, kurioje akcija pirmą kartą leista prekiauti, ir kitų prekybos vietų, kurios veikia kaip antrinės prekybos rinkos, yra objektyvus skirtumas. Prekybos vieta, kurioje pirmą akcija kartą leista prekiauti, leidžia bendrovėms patekti į viešąsias rinkas ir atlieka labai svarbų vaidmenį akcijos gyvavime ir užtikrinant akcijos likvidumą. Tai ypač pasakytina apie mažesnėse reguliuojamose rinkose kotiruojamas akcijas, kuriomis paprastai prekiaujama tik prekybos vietoje, kurioje jomis pirmą kartą leista prekiauti. Kai prekyba tam tikra akcija užtikrinant skaidrumą iki sandorio sudarymo vykdoma išimtinai arba daugiausia prekybos vietoje, kurioje ja pirma karta leista prekiauti, tokia mažesnė prekybos vieta atlieka svarbesnį vaidmenį tos akcijos kainodarai. Todėl pagrindiniai rinkos duomenys, kuriuos konsoliduotai informacinei juostai pateikia mažesnė reguliuojama rinka, yra svarbesni akcijų, kuriomis leista šioje vietoje prekiauti, kainodarai. Todėl laikoma, kad pajamų pasidalijimo sistemoje numatomas lengvatinis režimas yra tinkamas, kad šios mažesnės biržos galėtų išlaikyti akcijas, kuriomis jose leista prekiauti, ir išsaugoti turtingą ir gyvybingą ekosistemą, atitinkančią kapitalo rinkų sąjungos tikslus;
- (23) mažos reguliuojamos rinkos yra reguliuojamos rinkos, kuriose leidžiama prekiauti akcijomis tų emitentų, kuriems prekyba antrinėje rinkoje paprastai yra mažiau likvidi nei prekyba akcijomis, kuriomis leidžiama prekiauti didesnėse reguliuojamose rinkose. Siekiant išvengti, kad dėl mažesnės prekybos apimties (arba nominaliosios vertės) pajamų pasidalijimo sistemoje, sukurtoje akcijų konsoliduotai informacinei juostai, nukentėtų mažesnės biržos, už prekybos šiomis mažiau likvidžiomis akcijomis duomenis turėtų būti gaunamas didesnis atlygis, nei būtų galima tikėtis pagal jų nominaliąją prekybos vertę. Ar akcija yra mažiau likvidi, turėtų būti nustatoma remiantis tuo, kokia dalis skaidraus likvidumo iki sandorio sudarymo pateikta reguliuojamoje rinkoje, kurioje leidžiama prekiauti mažiau likvidžia akcija, palyginti su vidutine dienos prekybos ta akcija apyvarta;
- (24) turint omenyje konsoliduotos informacinės juostos naujumą ES finansų rinkose, EVPRI turėtų būti patikėta pateikti Europos Komisijai reguliuojamoms rinkoms skirtos pajamų pasidalijimo sistemos, susijusios su akcijų konsoliduota informacine juosta, vertinimą. Ši ataskaita turėtų būti parengta remiantis bent 12 mėnesių KIJT veiklos, o vėliau – Komisijai paprašius, kai manoma, kad tai būtina ar tikslinga. Atliekant vertinimą visų pirma reikėtų atkreipti dėmesį į tai, ar KIJT pajamų pasidalijimas yra sąžiningas mažų reguliuojamų rinkų atžvilgiu ir veiksmingas užtikrinant šių rinkų vaidmenį vietos finansų ekosistemoje. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai patikslinti pajamų paskirstymo mechanizmą priimant deleguotąjį aktą, kai tai būtina ar tikslinga;

- (25) būtina užtikrinti, kad konsoliduotos informacinės juostos teikėjai tvariai pašalintų informacijos asimetriją kapitalo rinkose ir kad konsoliduotos informacinės juostos teikėjai teiktų patikimus konsoliduotus duomenis. Todėl konsoliduotos informacinės juostos teikėjai turėtų būti įpareigoti laikytis organizacinių reikalavimų ir paslaugų kokybės standartų, kurie, gavus EVPRI leidimą, privalo būti visada tenkinami. Kokybės standartai turėtų apimti aspektus, susijusius su konsoliduotų pagrindinių rinkos duomenų rinkimu, tiksliu tokių duomenų laiko žymėjimu įvairiais teikimo grandinės etapais, rinkos duomenų abonementinių mokesčių rinkimu ir administravimu ir pajamų paskirstymu rinkos duomenų teikėjams;
- (26) siekiant išsaugoti nuolatinį rinkos dalyvių pasitikėjimą konsoliduotos informacinės juostos teikėjo veikimu, tokie subjektai turėtų periodiškai viešai skelbti ataskaitas apie savo pareigų pagal šį reglamentą vykdymą, visų pirma veiklos rezultatų statistiką ir incidentų ataskaitas, susijusias su duomenų kokybe ir sistemomis. Kadangi ataskaitų turinys yra labai techninio pobūdžio, EVPRI turėtų būti įgaliota nustatyti jų turinį, formatą ir laiką;
- (27) reikalavimas, kad praėjus 15 minučių prekybos informacija būtų pateikiama nemokamai, šiuo metu taikomas visoms prekybos vietoms, PSS ir KIJT. Šiuo reikalavimu KIJT trukdoma komercializuoti pagrindinių rinkos duomenų konsolidavimą ir labai ribojamas galimas KIJT komercinis perspektyvumas, nes gali būti, kad kai kurie potencialūs klientai būtų linkę palaukti nemokamų konsoliduotų duomenų, užuot užsisakę konsoliduotą informacinę juostą. Tai visų pirma pasakytina apie obligacijas ir išvestines finansines priemones, kuriomis paprastai nėra dažnai prekiaujama ir kurių duomenys dažnai išlaiko didžiąją savo vertės dalį ir praėjus 15 minučių. Nors reikalavimas praėjus 15 minučių pateikti duomenis nemokamai turėtų būti toliau taikomas prekybos vietoms ir PSS, reikėtų atsisakyti jį taikyti KIJT, kad būtų apsaugotas galimas jų verslo modelis;
- (30) Reglamento (ES) Nr. 600/2014 28 straipsnyje reikalaujama, kad ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, būtų prekiaujama prekybos vietose. Siekiant sumažinti subjektų, kuriems taikoma tarpuskaitos prievolė, aprėptį, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/834³⁵ iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012³⁶. Atsižvelgiant į glaudžią sąsają tarp tarpuskaitos prievolės pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ir prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigos pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014, taip pat siekiant užtikrinti didesnę teisinę nuoseklumą ir supaprastinti teisinę sistemą, būtina ir tikslinga iš naujo suderinti prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigą su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis taikoma tarpuskaitos prievole. Be šio suderinimo tam tikroms mažesnėms finansų sandorio

³⁵ 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/834, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos, susijusios su tarpuskaitos prievole, tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymu, duomenų teikimo reikalavimais, ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdais, sandorių duomenų saugyklų registracija ir priežiūra bei reikalavimais sandorių duomenų saugykloms (OL L 141, 2019 5 28, p. 42).

³⁶ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

šalims ir ne finansų sandorio šalims tarpuskaitos prievolė nebebūtų taikoma, bet joms ir toliau būtų taikoma prekybos pareiga;

- (31) Reglamento (ES) Nr. 648/2012 6a straipsnyje numatytas laikino tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymo mechanizmas, taikytinas tada, kai nebetenkinami kriterijai, pagal kuriuos konkrečioms ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasėms taikoma tarpuskaitos prievolė, arba kai toks sustabdymas laikomas būtinu siekiant išvengti didelės grėsmės finansiniam stabilumui Sąjungoje. Tačiau toks sustabdymas gali trukdyti sandorio šalims laikytis joms taikomos prekybos pareigos, nustatytos Reglamente (ES) Nr. 600/2014, nes tarpuskaitos prievolė yra būtina prekybos pareigos taikymo sąlyga. Todėl būtina nustatyti, kad tais atvejais, kai dėl tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymo iš esmės pasikeistų prekybos pareigos taikymo kriterijai, turėtų būti įmanoma tuo pačiu metu sustabdyti prekybos pareigos taikymą tai pačiai ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasei ar klasėms, kurioms taikomas tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymas;
- (32) *ad hoc* sustabdymo mechanizmas yra būtinas siekiant užtikrinti, kad Komisija galėtų greitai reaguoti į reikšmingus rinkos sąlygų pokyčius, kurie gali turėti esminį poveikį prekybai išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir jų sandorio šalimis. Esant tokioms rinkos sąlygoms ir valstybės narės kompetentingai institucijai paprašius, Komisija turėtų turėti galimybę sustabdyti prekybos pareigos taikymą, nepriklausomai nuo tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymo. Toks prekybos pareigos taikymo sustabdymas turėtų būti įmanomas, kai ES investicinės įmonės, kurios sandorio šalis yra ne EEE, veikia ES prekybos pareigos taikymo išvestinėms finansinėms priemonėms srityje daro nederamą poveikį ir kai ta investicinė įmonė veikia kaip išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma prekybos pareiga, kategorijos rinkos formuotoja. Dubliuojamos prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigos klausimas ypač aktualus prekiaujant su sandorio šalimis, kurių buveinė priklauso trečiosios valstybės jurisdikcijai, kuri taiko savo prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareigą. Šis sustabdymas taip pat padėtų ES sandorio šalims išlikti konkurencingoms pasaulio rinkose. Priimdama sprendimą dėl prekybos pareigos taikymo sustabdymo, Komisija turėtų atsižvelgti į tokio sustabdymo poveikį Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytai tarpuskaitos prievolei;
- (33) atviros prieigos nuostatos, susijusios su biržinėmis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, mažina investavimo į naujus produktus patrauklumą, nes konkurentai prieigą gali gauti be pradinių investicijų. Taigi, taikant Reglamento (ES) Nr. 600/2014 35 ir 36 straipsniuose nustatytą atviros prieigos tvarką, susijusią su biržinėmis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, gali būti ribojamas šių produktų konkurencingumas, nes panaikinamos paskatos reguliuojamoms rinkoms kurti naujas biržines išvestines finansines priemones. Todėl reikėtų nustatyti, kad ta tvarka neturėtų būti taikoma atitinkamai PSS arba prekybos vietai, kiek tai susiję su biržinėmis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, taip skatinant inovacijas ir biržinių išvestinių finansinių priemonių kūrimą Sąjungoje;
- (34) finansų tarpininkai turėtų stengtis pasiekti geriausią įmanomą kainą ir didžiausią įmanomą sandorių, kuriuos jie vykdo savo klientų vardu, įvykdymo tikimybę. Tuo tikslu finansų tarpininkai turėtų prekybos vietą arba sandorio šalį savo klientų sandoriams vykdyti rinktis tik pagal tai, kas užtikrintų optimalų įvykdymą jų klientams. Su tuo optimalaus įvykdymo principu turėtų būti nesuderinama tai, kad finansų tarpininkas iš sandorio šalies gautų užmokestį mainais už klientų sandorių

vykdymo užtikrinimą. Todėl investicinėms įmonėms turėtų būti draudžiama gauti tokį užmokestį;

- (35) Komisija turėtų priimti EVPRI parengtus techninių reguliavimo standartų projektus, susijusius su tiksliais ne nuosavo kapitalo priemonių sandoriams taikomo atidėjimo tvarkos ypatybėmis, informacijos teikimu pagrįstomis komercinėmis sąlygomis, prekybos vietų, sistemingai sandorius savo viduje sudarančių tarpininkų, PSS ir KIJT verslo laikrodžių sinchronizavimo taikymu ir su KIJT pareigos viešai teikti ataskaitas ypatybėmis. Komisija tuos techninių reguliavimo standartų projektus turėtų patvirtinti priimdama deleguotuosius aktus pagal SESV 290 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsnius;
- (36) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sudaryti palankesnes sąlygas konsoliduotos informacinės juostos teikėjui atsirasti visų turto klasių rinkose ir iš dalies pakeisti tam tikrus galiojančių teisės aktų aspektus, siekiant padidinti finansinių priemonių rinkų skaidrumą ir toliau skatinti vienodų sąlygų reguliuojamoms rinkoms ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams sudarymą, valstybės narės negali deramai pasiekti, bet dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo reikėtų patvirtinti priemonę. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti. Šiame reglamente taip pat paisoma pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Chartijoje, visų pirma laisvės užsiimti verslu ir teisės į vartotojų apsaugą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 600/2014 daliniai pakeitimai

- (1) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 1 dalis papildoma i punktu:
- h) daugiašalės prekybos apimtimi.“;
- (b) 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. Šio reglamento V antraštinė dalis taip pat taikoma visoms finansų sandorio šalims, nurodytoms Reglamento (ES) Nr. 648/2012 4a straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, ir visoms ne finansų sandorio šalims, kurioms taikoma to reglamento 10 straipsnio 1 dalies antra pastraipa.“;
- (c) įterpiama 7a dalis:
- „7a. Visos daugiašalės sistemos DPS arba OPS atveju veiklą vykdo pagal Direktyvos 2014/65/ES II antraštinės dalies nuostatas, arba reguliuojamų rinkų atveju – pagal tos direktyvos III antraštinės dalies nuostatas.

Visos investicinės įmonės, kurios organizuotai, dažnai, sistemingai ir didele apimtimi savo sąskaita užsiima prekyba vykdydamos klientų pavedimus ne

reguliuojamoje rinkoje, DPS arba OPS, veiklą vykdo pagal šio reglamento III antraštinę dalį.

Nedarant poveikio 23 ir 28 straipsniams, visos investicinės įmonės, sudarančios finansinių priemonių sandorius, kurie nesudaromi daugiašalėse sistemose arba sistemingai sandorius savo viduje sudarančių tarpininkų, laikosi šio reglamento 20, 21, 22, 22a, 22b ir 22c straipsnių.“;

(2) 2 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) 11 punktą pakeičiamas taip:

„11. daugiašalė sistema – sistema ar priemonė, kurioje kaip sistemoje sąveikauja daugiašaliai trečiųjų šalių finansinių priemonių pirkimo ir pardavimo interesai;“;

(b) įterpiamas 34a punktas:

„34a. rinkos duomenų teikėjas – prekybos vieta, investicinė įmonė, įskaitant sistemingai sandorius savo viduje sudarančius tarpininkus, arba PSS;“;

(c) 35 punktą pakeičiamas taip:

„35. konsoliduotos informacinės juostos teikėjas (KIJT) – subjektas, kuriam pagal šio reglamento IVa antraštinės dalies 1 skyrių išduotas leidimas teikti akcijų, biržinių fondų, obligacijų ar išvestinių finansinių priemonių rinkos duomenų rinkimo iš rinkos duomenų teikėjų, tų duomenų konsolidavimo į nepertraukiamą elektroninį tiesioginį duomenų srautą, kuriuo pateikiami kiekvienos akcijos, biržinio fondo, obligacijos ar išvestinės finansinės priemonės pagrindiniai rinkos duomenys, ir jų teikimo rinkos duomenų naudotojams paslauga;“;

(d) įterpiami 36b ir 36c punktai:

„36b. pagrindiniai rinkos duomenys –

(a) visi šie nuosavybės vertybinių popierių duomenys:

- i) geriausia pirkimo ir pardavimo kaina ir atitinkamos apimtys;
- ii) sandorio kaina ir už nurodytą kainą įvykdytų pavedimų apimtis;
- iii) einamosios paros aukcionų informacija;
- iv) paros pabaigos aukciono informacija;
- v) rinkos identifikavimo kodas, pagal kurį identifikuojama vykdymo vieta;
- vi) standartizuotas priemonės identifikatorius, taikomas visose vykdymo vietose;
- vii) laiko žymos informacija, apimanti visus šiuos elementus:

- sandorio įvykdymo laiką;
 - paskelbimo apie sandorį laiką;
 - laiką, kada rinkos duomenys gauti iš rinkos duomenų teikėjų;
 - laiką, kada rinkos duomenis gavo konsoliduotos informacinės juostos teikėjas;
 - laiką, kada konsoliduoti rinkos duomenys išplatinti abonentams;
- viii) prekybos protokolai ir informacija apie pareigų netaikymo teisę ar atidėjimus;
- (b) visi šie ne nuosavybės vertybinių popierių duomenys:
- i) sandorio kaina ir už nurodytą kainą įvykdytų pavedimų kiekis / dydis;
 - ii) rinkos identifikavimo kodas, pagal kurį identifikuojama vykdymo vieta;
 - iii) standartizuotas priemonės identifikatorius, taikomas visose vykdymo vietose;
 - iv) laiko žymos informacija, apimanti visus šiuos elementus:
 - sandorio įvykdymo laiką;
 - paskelbimo apie sandorį laiką;
 - laiką, kada rinkos duomenys gauti iš rinkos duomenų teikėjų;
 - laiką, kada rinkos duomenys gauti konsolidatoriaus agregavimo / konsolidavimo mechanizme;
 - laiką, kada konsoliduoti rinkos duomenys išplatinti abonentams;
 - v) prekybos protokolai ir informacija apie pareigų netaikymo teisę ar atidėjimus;

36c. reglamentuojami duomenys – duomenys, susiję su sistemų, kuriose derinami finansinių priemonių pavedimai, būkle, įskaitant informaciją apie sistemos išjungiklius, prekybos sustabdymą ir tų finansinių priemonių prekybos sesijos pradžios ir pabaigos kainas;“;

(3) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas pakeičiamas taip:

„a) sistemas, kuriose derinami pavedimai, kurie daugiau nei du kartus viršija standartinį rinkos dydį ir kurie grindžiami prekybos metodika, pagal kurią 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų finansinių priemonių kaina nustatoma pagal vieną iš šių veiksmų:

- i) tų finansinių priemonių kainą prekybos vietose, kuriose tomis finansinėmis priemonėmis pirmą kartą leista prekiauti;
- ii) tų finansinių priemonių kainą likvidumo požiūriu labiausiai susijusioje rinkoje, kurioje ta kaina yra plačiai skelbiama ir rinkos dalyvių laikoma patikima referencine kaina;
- iii) konsoliduotą akcijų arba biržinių fondų informacinę juostą.“;

ii) dalis papildoma šia pastraipa:

„a punkto tikslais tolesniam tos pareigos netaikymui taikomos 5 straipsnyje nustatytos sąlygos.“;

(b) 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1 dalies a punkte nurodyta referencinė kaina nustatoma pagal vieną iš šių elementų:

- a) tuo metu siūlomų pirkimo ir pardavimo kainų vidurinę reikšmę:
 - i) prekybos vietoje, kurioje tomis finansinėmis priemonėmis pirmą kartą leista prekiauti;
 - ii) likvidumo požiūriu labiausiai susijusioje rinkoje;
 - iii) konsoliduotoje akcijų arba biržinių fondų informacinėje juostoje;
- b) kai a punkte nurodytos kainos nėra, atitinkamos prekybos sesijos atidarymo ar uždarymo kainą.“;

(4) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) pavadinimas pakeičiamas taip:

*„5 straipsnis
Apimties viršutinė riba“;*

(b) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Prekybos vietos sustabdo 4 straipsnio 1 dalies a punkte ir 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje nurodytos teisės netaikyti pareigų naudojimą, kai prekybos finansine priemone Sąjungoje, vykdomos naudojantis ta teise, apimties procentinė dalis viršija 7 % bendros prekybos ta finansine priemone Sąjungoje apimties. Prekybos vietos savo sprendimą sustabdyti naudojimąsi ta teise netaikyti pareigų grindžia EVPRI duomenimis, paskelbtais pagal 4 dalį, ir tokį sprendimą priima per dvi darbo dienas nuo tų duomenų paskelbimo šešių mėnesių laikotarpiui.“;

(c) 2 ir 3 dalys išbraukiamos;

(d) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. EVPRI per penkias darbo dienas nuo kiekvieno kalendorinio mėnesio pabaigos paskelbia visus šiuos duomenis:

a) bendrą Sąjungos prekybos kiekviena finansine priemone apimtį per ankstesnius 12 mėnesių;

b) prekybos finansine priemone, vykdomos visoje Sąjungoje naudojantis 4 straipsnio 1 dalies a punkte ir 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje nurodyta teise netaikyti pareigų, procentinę dalį;

c) metodiką, naudojamą b punkte nurodytai procentinei daliai apskaičiuoti.“;

(e) 5 dalis išbraukiama;

(f) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Siekiant užtikrinti patikimą pagrindą stebėti prekybai, vykdomai naudojantis 4 straipsnio 1 dalies a punkte ir 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje nurodyta teise netaikyti pareigų, ir nustatyti, ar buvo viršytos 1 dalyje nurodytos ribos, prekybos vietų operatoriai turi sistemas ir procedūras, leidžiančias nustatyti visus sandorius, kurie buvo įvykdyti jų prekybos vietoje naudojantis ta teise netaikyti pareigų.“;

(5) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies b punktas išbraukiamas;

(b) 5 dalies d punktas išbraukiamas;

(6) 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Remiantis 4 dalyje nustatyta atidėjimo tvarka, kompetentingos institucijos leidžia prekybos vietą valdantiems rinkos operatoriams ir investicinėms įmonėms atidėti sandorių kainos skelbimą iki prekybos dienos pabaigos arba sandorių apimties paskelbimą ne ilgiau kaip dviem savaitėms.“;

ii) antros pastraipos c punktas išbraukiamas;

(b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Leisdamos atidėti informacijos apie valstybės skolos vertybinių popierių sandorius skelbimą, kaip nurodyta 1 dalyje, kompetentingos

institucijos gali leisti prekybos vietą valdantiems rinkos operatoriams ir investicinėms įmonėms:

- a) neskelbti atskirų sandorių apimties pratęstu skelbimo atidėjimo laikotarpiu arba
 - b) neribotą laiką skelbti kelių valstybės skolos vertybinių priemonių sandorių suvestinius duomenis.“;
- (c) 4 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

c punktas pakeičiamas taip:

„c) sandoriai, kurių kainos arba apimties skelbimas gali būti atidėtas, ir sandoriai, dėl kurių kompetentingos institucijos leidžia prekybos vietą valdantiems rinkos operatoriams ir investicinėms įmonėms numatyti atidėti informacijos apie apimtį arba kainą skelbimą vienu iš šių laikotarpių:

- i) 15 minučių;
 - ii) iki prekybos dienos pabaigos;
 - iii) dvi savaites.“;
- ii) po pirmosios pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Pirmos pastraipos c punkto tikslais EVPRI nurodo intervalus, kuriems atidėjimo laikotarpis taikomas visoje Sąjungoje, taikydama šiuos kriterijus:

- (a) likvidumo nustatymą;
- (b) sandorio dydį, ypač sandorių nelikvidžiose rinkose arba didelės apimties sandorių;
- (c) obligacijų atveju – priskyrimą prie investicinio reitingo arba didelio pajamingumo obligacijų.“;

(7) 13 straipsnis papildomas 3 dalimi:

„3. EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustato pagrįstomis komercinėmis sąlygomis pateikiamos informacijos, kurią prekybos vietos, PSS, KIJT ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai turi viešai skelbti, turinį, formatą ir terminiją.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai pateikia iki [*LB: įrašyti datą – devyni mėnesiai nuo įsigaliojimo*].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.“;

(8) 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams šis straipsnis ir 15, 16 ir 17 straipsniai taikomi, kai sudaromi sandoriai neviršija standartinio rinkos dydžio daugiau kaip du kartus. Sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams šis straipsnis ir 15, 16 bei 17 straipsniai netaikomi, kai jų sudaromi sandoriai viršija standartinį rinkos dydį daugiau kaip du kartus.

3. Sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai gali nustatyti bet kotiruotes bet kokiam dydžiui. Mažiausias kotiruojamas dydis ne mažiau kaip du kartus viršija standartinę akcijos, depozitoriumo pakvitavimo, biržinio fondo, sertifikato ar kitos į šias finansines priemones panašios finansinės priemonės, kuria prekiaujama prekybos vietoje, rinkos dydį. Kiekvienos konkrečios akcijos, depozitoriumo pakvitavimo, biržinio fondo, sertifikato ar kitos į šias finansines priemones panašios finansinės priemonės, kuria prekiaujama prekybos vietoje, kotiruotę sudaro tvirta pirkimo ir pardavimo kaina arba dydžio ar dydžių, neviršijančių standartinio tai akcijų, depozitoriumo pakvitavimų, biržinių fondų, sertifikatų ir kitų į šias finansines priemones panašių finansinių priemonių klasei, prie kurios priskiriama ta finansinė priemonė, rinkos dydžio daugiau kaip du kartus, tvirta pirkimo ir pardavimo kaina. Kaina arba kainos turi atspindėti vyraujančias tos akcijos, depozitoriumo pakvitavimo, biržinio fondo, sertifikato ar kitos į šias finansines priemones panašios finansinės priemonės rinkos sąlygas.“;

(b) įterpiama ši 6a dalis:

„6a. Sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai nederina pavedimų pagal tuo metu siūlomų pirkimo ir pardavimo kainų vidurinę reikšmę.“;

(9) 17a straipsnis pakeičiamas taip:

„17a straipsnis

Kainos pokyčio dydžiai

1. Sistemingai sandorius savo viduje sudarančių tarpininkų kotiruotės, toms kotiruotėms nustatomos geresnės kainos ir vykdymo kainos turi atitikti pagal Direktyvos 2014/65/ES 49 straipsnį nustatytus kainos pokyčio dydžius.
2. Dėl kainos pokyčio dydžių, nustatytų pagal Direktyvos 2014/65/ES 49 straipsnį, taikymo sistemingai sandorius savo viduje sudarantiems tarpininkams nedraudžiama didelės apimties pavedimus derinti pagal tuo metu siūlomų pirkimo ir pardavimo kainų vidurinę reikšmę. Pavedimus, kurie neviršija didelės apimties dydžio ribos, bet daugiau kaip du kartus viršija standartinį rinkos dydį, derinti pagal tuo metu siūlomų pirkimo ir pardavimo kainų vidurinę reikšmę leidžiama, jei laikomasi kainos pokyčio dydžių.“;

(10) įterpiami 22a, 22b ir 22c straipsniai:

„22a straipsnis

Rinkos duomenų teikimas KIJT

1. Rinkos duomenų teikėjai KIJT teikia visus rinkos duomenis, susijusius su akcijomis, biržiniais fondais ir obligacijomis, kuriais prekiaujama prekybos vietoje, ir ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurios apibrėžtos Reglamento (ES) Nr. 648/2012 2 straipsnio 7 punkte ir kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, nurodyta to reglamento 4 straipsnyje, ir nustatytus 22b straipsnio 2 dalyje, kurių reikia, kad KIJT galėtų veikti. Tie rinkos duomenys teikiami suderintu formatu, naudojant aukštos kokybės perdavimo protokolą ir beveik tikruoju laiku, kiek tai techniškai įmanoma.
2. Kiekvienas KIJT iš ryšių tipų, kuriuos rinkos duomenų teikėjai siūlo kitiems naudotojams, gali laisvai pasirinkti, kokio tipo ryšį jis nori naudoti tiems duomenims teikti. Rinkos duomenų teikėjai negauna jokio kito atlygio už junglumo suteikimą, išskyrus pajamų pasidalijimą akcijų atveju, kaip nurodyta KIJT skyrimo per atrankos procesą sąlygose, nustatytose 27da straipsnyje.
3. Rinkos duomenis, susijusius su 1 dalyje nurodytų priemonių sandoriais, kuriuos investicinės įmonės sudaro ne prekybos vietoje, rinkos duomenų teikėjai teikia KIJT tiesiogiai arba per PSS.
4. Rinkos duomenų teikėjai už pateiktus rinkos duomenis negauna jokio atlygio, išskyrus pajamų pasidalijimą, kaip nurodyta 27da straipsnio 2 dalies c punkte.
5. Rinkos duomenų teikėjai pateikia informaciją apie teisę netaikyti pareigų ir atidėjimus, nustatytus 4, 7, 11, 14, 20 ir 21 straipsniuose.

22b straipsnis

Rinkos duomenų kokybė

1. Komisija ne vėliau kaip [*LB prašoma pridėti 3 mėnesius nuo įsigaliojimo*] sudaro suinteresuotųjų šalių ekspertų grupę, kuri teiktų rekomendacijas dėl rinkos duomenų kokybės ir turinio, bendro rinkos duomenų interpretavimo ir 22a straipsnio 1 dalyje nurodyto perdavimo protokolo kokybės. Suinteresuotųjų šalių ekspertų grupė rekomendacijas teikia kartą per metus. Šios rekomendacijos skelbiamos viešai.
2. Komisijai pagal 50 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma rinkos duomenų kokybė, turinys ir perdavimo protokolo kokybė.

Tuose deleguotuosiuose aktuose konkrečiai nurodomi visi šie dalykai:

- (a) rinkos duomenys, kuriuos duomenų teikėjai turi pateikti KIJT, kad būtų galima parengti pagrindinius rinkos duomenis, kurių reikia, kad KIJT galėtų veikti, įskaitant tų rinkos duomenų turinį ir formatą;
- (b) kas sudaro 2 straipsnio 1 dalies 36b punkte nurodytus pagrindinius rinkos duomenis ir 2 straipsnio 1 dalies 36c punkte nurodytus reguliavimo duomenis.

Taikydama pirmą pastraipą, Komisija atsižvelgia į EVPRI ir pagal 2 dalį sudarytos techninių ekspertų grupės rekomendacijas, tarptautinius pokyčius ir standartus, dėl kurių susitarta Sąjungos arba tarptautiniu lygmeniu. Komisija užtikrina, kad

priimtuose deleguotuosiuose aktuose būtų atsižvelgiama į 3, 6, 8, 10, 14, 18, 20, 21 ir 27g straipsniuose nustatytus informacijos teikimo reikalavimus.

22c straipsnis

Verslo laikrodžių sinchronizavimas

1. Prekybos vietos ir jų nariai ar dalyviai, sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai, PSS ir KIJT sinchronizuoja savo verslo laikrodžius bet kokio pranešimo įvykio datai ir laikui užfiksuoti.
2. Laikydamosi tarptautinių standartų EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, skirtų tiksliai apibrėžti tikslumo, kuriuo laikrodžiai turi būti sinchronizuoti, lygiui, projektus.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai pateikia iki [*LB: įrašyti datą – 6 mėnesiai nuo įsigaliojimo*].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.“;

- (11) 23 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Investicinė įmonė užtikrina, kad jos prekyba akcijomis su EEE tarptautiniu vertybinių popierių identifikavimo numeriu (ISIN) būtų vykdoma reguliuojamoje rinkoje, DPS arba trečiosios valstybės prekybos vietoje, kuri pagal Direktyvos 2014/65/ES 25 straipsnio 4 dalies a punktą įvertinta kaip lygiavertė, ar ją vykdytų sistemingai sandorius savo viduje sudarantis tarpininkas, nebent:

- (a) tomis akcijomis prekiaujama trečiosios valstybės prekybos vietoje vietos valiuta arba
- (b) ši prekyba vykdoma tarp reikalavimus atitinkančių sandorio šalių, tarp profesionalių sandorio šalių arba tarp reikalavimus atitinkančių ir profesionalių sandorio šalių ir neturi reikšmės kainos susiformavimo procesui.

EVPRI savo interneto svetainėje skelbia akcijų su EEE ISIN, kurioms taikoma prekybos akcijomis pareiga, sąrašą ir reguliariai tą sąrašą atnaujina.“;

- (12) 26 straipsnio 9 dalis iš dalies keičiama taip:

- (a) dalis papildoma j punktu:

„j) data, iki kurios turi būti pranešta apie sandorius.“;

- (b) po pirmosios pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Rengdama šiuos techninių reguliavimo standartų projektus EVPRI atsižvelgia į tarptautinius pokyčius ir standartus, dėl kurių susitarta Sąjungos ar pasauliniu mastu, ir į tai, kaip jie atitinka Reglamente (ES) 2019/834 ir Reglamente (ES) 2015/2365 nustatytus ataskaitų teikimo reikalavimus.“;

- (13) 26 straipsnis papildomas 11 dalimi:

„11. Iki [LB: įrašyti datą – 2 metai nuo paskelbimo datos] EVPRI pateikia Komisijai ataskaitą, kurioje įvertinama galimybė labiau integruoti pagal šio reglamento 26 straipsnį teikiamus pranešimus apie sandorius ir supaprastinti susijusius duomenų srautus siekiant:

- (a) sumažinti besidubliuojančius arba nenuoseklius sandorių duomenų teikimo reikalavimus, visų pirma šiame reglamente, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/834^{*1} ir Reglamente (ES) 2015/2365 nustatytus besidubliuojančius ar nenuoseklius reikalavimus;
- (b) pagerinti duomenų standartizavimą ir veiksmingą dalijimąsi duomenimis, kuriuos bet kuri atitinkama Sąjungos ar nacionalinė kompetentinga institucija teikia pagal kurią nors Sąjungos ataskaitų teikimo sistemą, ir tų duomenų naudojimą.

Rengdama ataskaitą EVPRI, kai to reikia, glaudžiai bendradarbiauja su kitomis Europos finansų priežiūros institucijų sistemos įstaigomis ir Europos Centrinio Banku.

^{*1} 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/834, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos, susijusios su tarpuskaitos prievole, tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymu, duomenų teikimo reikalavimais, ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdais, sandorių duomenų saugyklų registracija ir priežiūra bei reikalavimais sandorių duomenų saugykloms (OL L 141, 2019 5 28, p. 42).“;

(14) 27 straipsnio 3 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) dalis papildoma c punktu:

„c) data, iki kurios turi būti pateikti baziniai duomenys“;

(b) po pirmosios pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Rengdama šiuos techninių reguliavimo standartų projektus EVPRI atsižvelgia į tarptautinius pokyčius ir standartus, dėl kurių susitarta Sąjungos ar pasauliniu mastu, ir į tai, kaip tie techninių reguliavimo standartų projektai atitinka Reglamente (ES) 2019/834 ir Reglamente (ES) 2015/2365 nustatytus duomenų teikimo reikalavimus.“;

(15) įterpiamas 27da straipsnis:

„27da straipsnis

Atrankos procesas, kad būtų išduotas leidimas kiekvienos turto klasės vieno konsoliduotos informacinės juostos teikėjui

1. Iki [LB: įrašyti datą – 3 mėnesiai nuo įsigaliojimo] EVPRI surengia atrankos procedūrą, kad penkeriems metams paskirtų KIJT. EVPRI surengia atskirą atrankos procedūrą kiekvienai iš šių turto klasių: akcijoms, biržiniams fondams, obligacijoms

ir išvestinėms finansinėms priemonėms (arba atitinkamiems išvestinių finansinių priemonių poklasiams).

2. Paraiškas dėl kiekvienos 1 dalyje nurodytos turto klasės EVPRI vertina remdamasi šiais kriterijais:
 - (a) techniniu pareiškėjų gebėjimu teikti atsparią konsoliduotą informacinę juostą visoje Sąjungoje;
 - (b) pareiškėjų pajėgumu laikytis 27h straipsnyje nustatytų organizacinių reikalavimų;
 - (c) pareiškėjų valdymo struktūra;
 - (d) koku greičiu pareiškėjai gali skleisti pagrindinius rinkos duomenis;
 - (e) pareiškėjų pajėgumu skleisti kokybiškus duomenis;
 - (f) bendromis išlaidomis, kurių pareiškėjams reikia konsoliduotai informacinei juostai sukurti, ir nuolatinio konsoliduotos informacinės juostos valdymo išlaidomis;
 - (g) mokesčių, kuriuos pareiškėjas ketina imti iš įvairių tipų pagrindinių rinkos duomenų naudotojų, dydžiu;
 - (h) galimybe pareiškėjams naudotis šiuolaikinėmis sąsajos technologijomis teikiant pagrindinius rinkos duomenis ir užtikrinant junglumą;
 - (i) laikmena, kurią pareiškėjai naudos istoriniams duomenims saugoti;
 - (j) protokolais, kuriais naudosis pareiškėjai, kad užkirstų kelią atjungimams ir į juos reaguotų.
3. Per pirmąją dėl akcijų surengtą atrankos procedūrą kviečiama teikti siūlymus tik dėl konsoliduotos informacinės juostos su duomenimis po sandorio sudarymo teikimo. Prieš vėlesnes atrankos procedūras EVPRI įvertina rinkos paklausą ir pajamų poveikį reguliuojamoms rinkoms ir, remdamasi tuo vertinimu, pateikia Komisijai ataskaitą dėl galimybės į informacinę juostą įtraukti geriausius pirkimo ir pardavimo pasiūlymus ir atitinkamą apimtį. Remiantis ta ataskaita ir patirtimi, įgyta po pirmosios atrankos procedūros, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomas tinkamas duomenų iki sandorio sudarymo, kurie turi būti pateikti KIJT, lygis.
4. Atrenkant akcijų KIJT atsižvelgiama ne tik į 2 dalyje nurodytus kriterijus, bet ir į pajamų pasidalijimo sistemą, ypač į formulę, taikomą reguliuojamoms rinkoms, kurios yra rinkos duomenų teikėjos. Svarstydama konkuruojančius pasiūlymus, EVPRI atrenka akcijų KIJT, kuris siūlo pajamų pasidalijimo sistemą, pagal kurią reguliuojamos rinkos, visų pirma mažesnės reguliuojamos rinkos, gauna didžiausias pajamas, kurias, atskaičius veiklos išlaidas ir pagrįstą maržą, galima paskirstyti. Šios pajamos paskirstomos pagal 27h straipsnio 1 dalies c punktą proporcingai pagal 22a straipsnį pateiktų rinkos duomenų kiekiui.

5. EVPRI visapusiškai motyvuotą sprendimą dėl subjektų, valdančių konsoliduotas informacines juostas, atrankos ir leidimų jiems išdavimo priima per 3 mėnesius nuo 2 dalyje nurodytos atrankos procedūros pradžios. Tokiame motyvuotame sprendime nurodomos sąlygos, kuriomis KIJT vykdo veiklą, visų pirma 2 dalies g punkte nurodytas mokesčių dydis, o akcijų atveju – 3 dalyje nurodyto pasidalijimo lygis, visų pirma mažesnėms reguliuojamoms rinkoms.
 6. Atrinkti KIJT visada laikosi 27h straipsnyje nustatytų organizacinių reikalavimų ir 3 dalyje nurodytame EVPRI sprendime, kuriuo išduodamas leidimas KIJT, nustatytų sąlygų. KIJT, kuris nebegali laikytis tų reikalavimų ir sąlygų, įskaitant reikalavimus ir sąlygas dėl sistemos trikdžių ir įsilaužimų, nepagrįstai nedelsdamas apie tai praneša EVPRI.
 7. 27e straipsnyje nurodytas leidimo panaikinimas įsigalioja tik tada, kai pagal 1–4 dalis atrenkamas naujas KIJT ir jam išduodamas leidimas.“;
- (16) 27h straipsnis pakeičiamas taip:

„27h straipsnis

Organizaciniai reikalavimai konsoliduotos informacinės juostos teikėjams

1. Laikydami 27da straipsnyje nurodytų leidimų išdavimo sąlygų KIJT:
 - (a) renka visus teikiamus rinkos duomenis, susijusius su turto klase, dėl kurios jie yra gavę leidimą;
 - (b) renka mėnesinius abonementinius mokesčius iš naudotojų;
 - (c) su akcijomis susijusių rinkos duomenų atveju perskirsto dalį savo pajamų, kad padengtų išlaidas, susijusias su privalomu duomenų teikimu, ir užtikrintų sąžiningą pajamų, gaunamų iš konsoliduotos informacinės juostos, pasidalijimą pagal 27da straipsnio 4 dalį su reguliuojamomis rinkomis, ypač mažesnėmis reguliuojamomis rinkomis;
 - (d) konsoliduotus pagrindinius rinkos duomenis, kuriems pateikti KIJT yra atrinktas pagal 27da straipsnį, pagal 22b straipsnyje nustatytus duomenų kokybės reikalavimus nediskriminacinėmis sąlygomis naudotojams pateikia nepertraukiamu elektroninių duomenų srautu beveik tikroju laiku, kiek tai techniškai įmanoma;
 - (e) užtikrina, kad pagrindiniai rinkos duomenys būtų skelbiami laikantis 4, 7, 11, 14, 20 ir 21 straipsniuose nustatytos pareigų netaikymo teisės ir atidėjimų;
 - (f) užtikrina, kad konsoliduoti pagrindiniai rinkos duomenys būtų lengvai prieinami, pateikti elektroniniu formatu ir jais galėtų pasinaudoti vis naudotojai, įskaitant mažmeninius investuotojus.

Siekiant nustatyti c punkte minimą pajamų pasidalijimą, KIJT pajamos paskirstomos reguliuojamoms rinkoms pagal formulę, kuri atspindi reguliuojamos rinkos skaidraus akcijų likvidumo iki sandorio sudarymo dalį, palyginti su prekybos šiomis akcijomis vidutine dienos apyvarta Sąjungoje.

2. KIJT priima ir savo interneto svetainėje skelbia paslaugų lygio standartus, apimančius visus šiuos dalykus:
 - (a) rinkos duomenų teikėjų, iš kurių gaunami rinkos duomenys, sąrašą;
 - (b) konsoliduotų rinkos duomenų pateikimo naudotojams būdus ir greitį;
 - (c) priemones, kurių imtasi siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą teikiant konsoliduotus rinkos duomenis.
 3. KIJT turi patikimus apsaugos mechanizmus, kuriais siekiama užtikrinti rinkos duomenų perdavimo tarp rinkos duomenų teikėjų ir KIJT bei tarp KIJT ir naudotojų priemonių saugumą ir kuo labiau sumažinti duomenų iškraipymo ir neteisėtos prieigos riziką. KIJT turi pakankamai išteklių ir atsarginių kopijų saugojimo įrangą, kad bet kuriuo metu galėtų teikti ir užtikrinti savo paslaugas.
 4. Praėjus 12 mėnesių nuo tada, kai akcijų KIJT pradėjo veikti visu pajėgumu, EVPRI pateikia Komisijai pagrįstą nuomonę dėl KIJT generuojamų pajamų pasidalijimo su reguliuojamomis rinkomis lygio pagal 1 dalies antrą pastraipą veiksmingumo ir sąžiningumo. Prireikus arba kai tinkama, Komisija gali paprašyti EVPRI pateikti papildomas nuomones. Komisijai pagal 50 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo prireikus būtų peržiūrėta su pajamų perskirstymu susijusi paskirstymo schema.“;
- (17) įterpiamas 27ha straipsnis:

„27ha straipsnis

Konsoliduotos informacinės juostos teikėjų pareigos teikti informaciją

1. Kiekvieno ketvirčio pabaigoje KIJT savo nemokamoje interneto svetainėje skelbia veiklos rezultatų statistiką ir incidentų ataskaitas, susijusias su duomenų kokybe ir sistemomis.
2. EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustato teiktinos informacijos turinį, laiką, formatą ir terminiją.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai pateikia iki [*LB: įrašyti datą – devyni mėnesiai nuo įsigaliojimo*].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.“;

3. Su savo veikla susijusius įrašus KIJT saugo ne trumpiau kaip penkerius metus. Informacija apie pirmuosius dvejus metus saugoma lengvai prieinamoje vietoje, o KIJT, gavęs prašymą, tokius įrašus nedelsdamas pateikia EVPRI.“;

- (18) 28 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„1. Finansų sandorio šalys, atitinkančios Reglamento (ES) Nr. 648/2012 4a straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytas sąlygas, ir ne finansų sandorio šalys, atitinkančios to reglamento 10 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytas sąlygas, išvestinių finansinių priemonių, kurios priskiriamos prie išvestinių

finansinių priemonių klasės, kuriai vadovaujantis šio reglamento 32 straipsnyje nustatyta tvarka taip pat turi būti taikoma prekybos pareiga, ir kurios įtrauktos į šio reglamento 34 straipsnyje nurodytą registrą, sandorius, kurie nėra grupės vidaus sandoriai, kaip apibrėžta to reglamento 3 straipsnyje, ar sandorius, kuriems netaikomos to reglamento 89 straipsnyje nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su kitomis tokiomis finansų sandorio šalimis arba kitomis tokiomis ne finansų sandorio šalimis sudaro tik:“;

(19) 32 straipsnis papildomas 7, 8 ir 9 dalimis:

„7. Jei, EVPRI nuomone, tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymas, nurodytas Reglamento (ES) Nr. 648/2012 6a straipsnyje, yra esminis kriterijų, taikomų prekybos pareigos įsigaliojimui, pasikeitimas, nurodytas šio straipsnio 5 dalyje, EVPRI taip pat gali Komisijos paprašyti sustabdyti šio reglamento 28 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos prekybos pareigos taikymą tų pačių klasių ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms, dėl kurių teikiamas prašymas sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą.

8. 7 dalyje nurodytas prašymas viešai neskelbiamas.

9. Gavusi 7 dalyje nurodytą prašymą, Komisija, nepagrįstai nedelsdama ir remdamasi EVPRI pateiktomis priežastimis ir įrodymais, atlieka vieną iš šių veiksmų:

(a) įgyvendinimo aktu sustabdo prekybos pareigos taikymą tų klasių ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms, dėl kurių teikiamas prašymas sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą;

(b) atmeta prašymą dėl sustabdymo.

Taikydama b punktą, Komisija informuoja EVPRI apie priežastis, dėl kurių ji atmetė prašymą dėl sustabdymo. Komisija nedelsdama apie prašymo atmetimą informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą ir persiunčia jiems EVPRI nurodytas priežastis. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikta informacija apie prašymo atmetimą ir tokio atmetimo priežastys viešai neskelbiamos.“;

(20) įterpiamas 32 a straipsnis:

„32a straipsnis

Atskiras prekybos pareigos taikymo sustabdymas

1. Valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu Komisija, laikydamosi 51 straipsnyje nurodytos procedūros ir pasikonsultavusi su EVPRI, gali sustabdyti prekybos išvestinėms finansinėms priemonėms pareigos taikymą tam tikroms investicinėms įmonėms. Kompetentinga institucija nurodo, kodėl ji laiko, kad sustabdymo sąlygos yra įvykdytos. Visų pirma kompetentinga institucija įrodo, kad jos jurisdikcijai priklausanti investicinė įmonė:

(a) reguliariai gauna prašymus dėl išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma prekybos išvestinėms finansinėms priemonėms pareiga, kotiruotės;

- (b) iš EEE nepriklausančios sandorio šalies, kuri neturi galiojančios narystės ES prekybos vietoje, kurioje siūloma prekiauti išvestine finansine priemone, kuriai taikoma prekybos pareiga; ir
- (c) reguliariai veikia kaip išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareiga, rinkos formuotoja.
2. Vertindama, ar reikia sustabdyti prekybos pareigos taikymą pagal 1 dalį, Komisija atsižvelgia į tai, ar toks prekybos pareigos taikymo sustabdymas turėtų iškreipiamąjį poveikį tarpuskaitysi prievolei, nustatytai Reglamento (ES) Nr. 648/2012 4 straipsnio 1 dalyje.
3. Kartu su 1 dalyje nurodytu įgyvendinimo aktu pateikiami sustabdymo prašančios kompetentingos institucijos pateikti įrodymai.
4. Apie 1 dalyje nurodytą įgyvendinimo aktą pranešama EVPRI ir jis paskelbiamas šio reglamento 34 straipsnyje nurodytame EVPRI registre.
5. Komisija reguliariai peržiūri, ar prekybos pareigos taikymo sustabdymo priežastys tebegalioja.“;
- (21) 35 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 1 dalies pirmos pastraipos įvadinės frazės formuluotė pakeičiama taip:
- „1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 648/2012 7 straipsnio taikymui, PSŠ sutinka vadovaudamasi nediskriminavimo ir skaidrumo principais, įskaitant ir užstato reikalavimų, ir su prieiga susijusių mokesčių atžvilgiu, ir nepaisydama to, kurioje prekybos vietoje sandoris sudarytas, atlikti finansinių priemonių tarpuskaitysi.
- Pirmos pastraipos reikalavimas netaikomas biržinėms išvestinėms finansinėms priemonėms.
- PSŠ visų pirma užtikrina, kad prekybos vietai būtų suteikta teisė į tai, kad sutartims, kuriomis prekiaujama toje prekybos vietoje, būtų taikomos nediskriminacinės sąlygos, susijusios su:“;
- (b) 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. PSŠ prekybos vietai pateikia raštišką atsakymą per tris mėnesius nuo prieigos suteikimo dienos, su sąlyga, kad atitinkama kompetentinga institucija suteikė prieigą pagal 4 dalį, arba per tris mėnesius nuo atsisakymo suteikti prieigą. PSŠ gali atsisakyti suteikti prieigą tik 6 dalies a punkte nurodytomis sąlygomis. Kai PSŠ atsisako suteikti prieigą, savo atsakyme ji pateikia išsamias tokio sprendimo priežastis ir raštu praneša apie sprendimą savo kompetentingai institucijai. Kai prekybos vieta yra įsisteigusi kitoje valstybėje narėje nei PSŠ, PSŠ taip pat pateikia tokį pranešimą ir pagrindimą tos prekybos vietos kompetentingai institucijai. PSŠ suteikia prieigą per tris mėnesius nuo teigiamo atsakymo į prašymą pateikimo dienos.“;
- (22) 36 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 648/2012 8 straipsnio taikymui, prekybos vieta, gavusi prašymą, vadovaudamasi nediskriminavimo ir skaidrumo principais, įskaitant ir su prieiga susijusių mokesčių atžvilgiu, bet kuriai PSS, kuriai išduotas veiklos leidimas arba kuri pripažįstama pagal tą reglamentą ir kuri nori atlikti toje prekybos vietoje sudarytų sandorių finansinėmis priemonėmis tarpuskaitą, teikia sandorių duomenų srautus. Tas reikalavimas netaikomas:

(a) išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurioms jau taikomos Reglamento (ES) Nr. 648/2012 8 straipsnyje numatytos prieigos pareigos;

(b) biržinėms išvestinėms finansinėms priemonėms.“;

(b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Prekybos vieta per tris mėnesius PSS pateikia raštišką atsakymą, kuriame sutinka suteikti prieigą, su sąlyga, kad atitinkama kompetentinga institucija suteikė prieigą pagal 4 dalį, arba atsisako suteikti prieigą. Prekybos vieta gali atsisakyti suteikti prieigą tik 6 dalies a punkte nurodytomis sąlygomis. Kai prekybos vieta atsisako suteikti prieigą, savo raštiškame atsakyme ji pateikia išsamias tokio sprendimo priežastis ir persiunčia tą raštišką atsakymą savo kompetentingai institucijai. Kai PSS yra įsisteigusi kitoje valstybėje narėje nei prekybos vieta, prekybos vieta taip pat persiunčia tą raštišką atsakymą PSS kompetentingai institucijai. Prekybos vieta suteikia prieigą per tris mėnesius nuo teigiamo atsakymo į prašymą pateikimo dienos.“;

(c) 5 dalis išbraukiama;

(23) 38 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Trečiojoje valstybėje įsisteigusi prekybos vieta gali prašyti suteikti prieigą prie Sąjungoje įsisteigusios PSS sistemos, tik jeigu Komisija, vadovaudamasi 28 straipsnio 4 dalimi, priėmė sprendimą dėl tos trečiosios valstybės.

Trečiojoje valstybėje įsisteigusi PSS gali prašyti suteikti prieigą prie Sąjungoje įsisteigusios prekybos vietos, jeigu ta PSS pripažįstama pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 25 straipsnį.

Trečiojoje valstybėje įsisteigusioms PSS ir prekybos vietoms leidžiama naudotis 35 ir 36 straipsniuose nurodytomis prieigos teisėmis tik finansinių priemonių, kurioms taikomi tie straipsniai, atžvilgiu ir su sąlyga, kad Komisija pagal šio straipsnio 3 dalį yra priėmusi sprendimą, kuriuo nustatyta, kad laikoma, jog pagal trečiosios valstybės teisinę ir priežiūros sistemą užtikrinama veiksminga lygiavertė sistema, pagal kurią PSS ir prekybos vietoms, kurioms suteiktas leidimas pagal užsienyje taikomą tvarką, gali gauti prieigą prie toje trečiojoje valstybėje įsisteigusių PSS ir prekybos vietų.“;

(24) 38g straipsnio 1 dalies įvadinė formuluotė pakeičiama taip:

„Kai EVPRI nustato, kad 38b straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas asmuo nesilaikė kurio nors iš 22a, 22b straipsnyje arba IVa antraštinėje dalyje nustatytų reikalavimų, ji imasi vieno ar kelių iš šių veiksmų.“;

- (25) 38h straipsnio 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Kai EVPRI pagal 38k straipsnio 5 dalį nustato, kad 38b straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas asmuo tyčia ar dėl aplaidumo nesilaikė kurio nors iš 22a, 22b straipsnyje arba IVa antraštinėje dalyje nustatytų reikalavimų, ji pagal šio straipsnio 2 dalį priima sprendimą skirti baudą.“;

- (26) įterpiamas 39a straipsnis:

„39a straipsnis

Draudimas gauti užmokestį už klientų pavedimų persiuntimą vykdyti

Klientų vardu veikiančios investicinės įmonės iš jokios trečiosios šalies negauna jokio mokesčio, komisinių ar nepiniginės naudos už klientų pavedimų persiuntimą tokiai trečiajai šaliai vykdyti.“;

- (27) 50 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- (a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Nuo 2014 m. liepos 2 d. neribotam laikotarpiui suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, nurodyti šiose nuostatose: 1 straipsnio 9 dalyje, 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 13 straipsnio 2 dalyje, 15 straipsnio 5 dalyje, 17 straipsnio 3 dalyje, 19 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 22b straipsnio 2 dalyje, 27 straipsnio 4 dalyje, 27da straipsnio 3 dalyje, 27g straipsnio 7 dalyje, 27h straipsnio 4 dalyje, 31 straipsnio 4 dalyje, 38k straipsnio 10 dalyje, 38n straipsnio 3 dalyje, 40 straipsnio 8 dalyje, 41 straipsnio 8 dalyje, 42 straipsnio 7 dalyje, 45 straipsnio 10 dalyje ir 52 straipsnio 10 dalyje.“;

- (b) 3 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti deleguotuosius įgaliojimus, nurodytus šiose nuostatose: 1 straipsnio 9 dalyje, 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 13 straipsnio 2 dalyje, 15 straipsnio 5 dalyje, 17 straipsnio 3 dalyje, 19 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 22b straipsnio 2 dalyje, 27 straipsnio 4 dalyje, 27da straipsnio 3 dalyje, 27g straipsnio 7 dalyje, 27h straipsnio 4 dalyje, 31 straipsnio 4 dalyje, 38k straipsnio 10 dalyje, 38n straipsnio 3 dalyje, 40 straipsnio 8 dalyje, 41 straipsnio 8 dalyje, 42 straipsnio 7 dalyje, 45 straipsnio 10 dalyje ir 52 straipsnio 10 dalyje.“;

- (c) 5 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„Pagal 1 straipsnio 9 dalį, 2 straipsnio 2 ir 3 dalis, 13 straipsnio 2 dalį, 15 straipsnio 5 dalį, 17 straipsnio 3 dalį, 19 straipsnio 2 ir 3 dalis, 22b straipsnio 2 dalį, 27 straipsnio 4 dalį, 27da straipsnio 3 dalį, 27g straipsnio 7 dalį, 27h straipsnio 4 dalį, 31 straipsnio 4 dalį, 38k straipsnio 10 dalį, 38n straipsnio 3 dalį, 40 straipsnio 8 dalį, 41 straipsnio 8 dalį, 42 straipsnio 7 dalį, 45 straipsnio 10 dalį ir 52 straipsnio 10 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo

atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš.“;

(28) 52 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 11 ir 12 dalys pakeičiamos taip:

„11. Praėjus trejiems metams nuo pirmojo leidimo konsoliduotos informacinės juostos teikėjui išdavimo, Komisija, pasikonsultavusi su EVPRI, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl:

- (a) turto klasių, įtrauktų į konsoliduotą informacinę juostą;
- (b) rinkos duomenų konsolidavimo savalaikiškumo ir kokybės;
- (c) rinkos duomenų konsolidavimo vaidmens mažinant įgyvendinimo trūkumus;
- (d) konsoliduotų rinkos duomenų abonentų skaičiaus pagal atskiras turto klases;
- (e) poveikio, kurį rinkos duomenų konsolidavimas turi informacijos asimetrijos tarp įvairių kapitalo rinkų dalyvių pašalinimui;
- (f) su rinkos duomenų teikimu susijusios pajamų pasidalijimo sistemos tinkamumo ir veikimo;
- (g) konsoliduotų rinkos duomenų poveikio investicijoms į MVI;
- (h) galimybės, kad naudojant juostą bus lengviau identifikuoti finansines priemones, turinčias savybių, derančių su Reglamentu [LB: įrašyti nuorodą į Reglamentą dėl Europos žaliųjų obligacijų].

12. Jei EVPRI surengus atrankos procedūrą, nurodytą 27da straipsnyje, iki [LB: įrašyti datą – 1 metai nuo įsigaliojimo dienos] konsoliduotos informacinės juostos neatsiranda, Komisija peržiūri sistemą ir prireikus, pasikonsultavusi su EVPRI, kartu su ta peržiūra gali pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriame būtų nustatyta, kaip EVPRI turėtų pateikti konsoliduotą informacinę juostą.“;

(b) 14 dalis išbraukiama;

(29) 54 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

2 straipsnis *Įsigaliojimas ir taikymas*

Šis reglamentas įsigalioja ir pradamas taikyti dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

